

Innehållsförteckning

Om strategirapporten – syfte och upplägg	3
Förklaring av trafikljussystemet	4
1. Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning	5
2. Översikt av strategisammanhanget	6
2.1 Förändringar i utvecklingskontexten	6
2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget	7
2.3 Resultat från andra strategier, synergier och samordning	9
2.4 Lokalt ägarskap	10
3. Resultatredovisning	11
3.1 Sidas bidrag till förändring på strateginivå	11
3.1.1 Analys av portföljen, inklusive integrering av perspektiven	11
3.1.2 Sammanfattande resultatanalys på strateginivå	14
3.2 Analys och redovisning av resultat per strategimål (inklusive trafikljus)	16
3.2.1 Tematiskt område 1: Fredliga och inkluderande samhällen	16
Mål 1.1: Ökade förutsättningar för deltagande i freds- och statsbyggnadsprocesser, framförallt av kvinnor och unga	16
Mål 1.2: Stärkt kapacitet att genomföra en hållbar och inkluderande säkerhetssektorreform	17
Mål 1.3: Stärkt kapacitet att förebygga och motverka våldsam extremism och radikaliserings	18
3.2.2 Tematiskt område 2: Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	21
Mål 2.1: Stärkta system och institutioner som upprätthåller och garanterar respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.	21
Mål 2.2: Ökat deltagande och inflytande i demokratiska processer, framförallt av kvinnor och unga	22
Mål 2.3: Stärkt institutionell kapacitet för tillhandahållande av grundläggande samhällstjänster och ansvarsutkrävande	23
3.2.3 Tematiskt område 3: Motståndskraft, miljö, klimat och energi	25
Mål 3.1: Ökad livsmedelstrygghet och hållbart nyttjande och hållbar förvaltning av naturresurser med fokus på lantbruk, vatten och hav	25
Mål 3.2: Ökad tillgång till förnybar energi och förbättrad energieffektivitet	26
Mål 3.3: Ökad motståndskraft och anpassning till klimatförändringar samt stärkt kapacitet för reducering av naturkatastrofer, miljöförstöring och miljörisker	27

3.2.4	Tematiskt område 4: Jämlik hälsa med fokus på SRHR	28
	Mål 4.1: Ökad och jämlik tillgång till hälso- och sjukvård med fokus på kvinnor och barn	28
	Mål 4.2: Ökad tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	29
4.	Implikationer	30
	Bilaga 1. Sidas samlade biståndsverksamhet	31
	Bilaga 2. Exempel på insatser med könsuppdelad statistik.....	34

Om strategirapporten – syfte och upplägg

Strategirapportens syfte är att rapportera Sidas strategigenomförande till regeringen. Strategirapporten tjänar som underlag till vårsamråden med Utrikesdepartementet (UD) samt till Regeringskansliets (RK) resultatrapporering. Sida är avsändare och UD är målgrupp för och mottagare av strategirapporten.

Vid sidan av strategirapporten redovisar Sida sin verksamhet till regeringen genom årsredovisningen. Strategirapporten går djupare och redogör för strategigenomförandet per strategimål för varje strategi och drar även framåtblickande slutsatser.

Strategirapporten är utformad i enlighet med regeringens riktlinjer för strategier. Strategirapporten ska redovisa, analysera och bedöma resultaten av strategigenomförandet i förhållande till angivna strategimål samt redogöra för implikationer för det fortsatta strategigenomförandet. Vid behov ska rapporten redovisa förändringar i förutsättningarna för genomförandet.

Strategirapporten är en lägesuppdatering av strategigenomförandet och bedömer resultat sedan den senaste strategirapporten. Strategirapporten bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tillfället för strategirapportens framtagande, däribland uppdaterad multidimensionell fattigdomsanalys, rapportering, reserapporter, studier, utvärderingar, analyser och anteckningar från partnermöten.

Kapitel 1 sammanfattar med hjälp av trafikljus Sidas bedömning av strategigenomförandet per strategimål. **Kapitel 2** ger en översikt av strategisammanhanget och beskriver den utvecklingskontext i vilken strategin genomförs. **Kapitel 3** redovisar resultat från strategigenomförandet. **Kapitel 4** redogör för eventuella implikationer för det fortsatta strategigenomförandet som Sida vill lyfta till UD.

Förklaring av trafikljussystemet

Trafikljusen är ett signalsystem som sammanfattar och motiverar Sidas nulägesbedömning av strategigenomförandet. Olika aspekter av strategigenomförandet bedöms i strategirapporten för att ge en bild av trender i utvecklingen och hur väl portföljen av insatser och aktiviteter är sammansatt i relation till behoven i kontexten, strategins mål och förväntade resultat. Bedömningen består av ett färgsatt trafikljus samt en motivering.

Trafikljus för utvecklingstrend

Grön: Utvecklingen går framåt	Gul: Utvecklingen har ingen tydlig riktning	Röd: Utvecklingen går bakåt
I förhållande till strategimål/strategi går utvecklingen i kontexten framåt.	I förhållande till strategimål/strategi har utvecklingen i kontexten ingen tydlig riktning.	I förhållande till strategimål/strategi går utvecklingen i kontexten bakåt.

Strategin och dess strategimål anger vad Sidas arbete ska bidra till under en angiven strategiperiod och utgör den huvudsakliga styrningen i strategigenomförandet. Trafikljusbedömning för utvecklingstrend används för att få en snabb uppfattning om utvecklingstrender i de kontexter och tematiska områden där Sida är aktiv.

Sidas insatser och aktiviteter kan vara med och påverka utvecklingstrender inom de områden där vi är aktiva, men trender handlar om större, komplexa och långsiktiga förändringar på nationell, regional och/eller global nivå, där ett stort antal faktorer utanför Sidas kontroll inverkar på utvecklingen i kontexten. Effekten av Sidas arbete bedöms alltså inte i detta trafikljus.

Trafikljus för portföljens sammansättning

Grön: Portföljen är väl sammansatt	Gul: Portföljen behöver mindre justeringar	Röd: Portföljen behöver större justeringar
Portföljen svarar upp mot behoven i kontexten, strategins mål samt förväntas uppnå resultat enligt insatsernas mål.	Portföljen svarar delvis upp mot behoven i kontexten, strategins mål samt förväntas uppnå resultat för en större del av insatsernas mål.	Portföljen svarar inte upp mot behoven i kontexten, strategins mål och/eller förväntas inte uppnå resultat enligt insatsernas mål.

Sida utvecklar och anpassar löpande strategiportföljerna för att upprätthålla en väl sammansatt portfölj. Sida anpassar portföljen genom att förhålla sig till utvecklingsutmaningar i respektive kontext, aktuell styrning samt genom att säkerställa att insatser och aktiviteter förväntas bidra till resultat. Trafikljusbedömningen beaktar och utgår från dessa tre aspekter.

1. Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

	 Utvecklings- trend	 Portföljens sammansättning
Fredliga och inkluderande samhällen		
Ökat deltagande i freds- och statsbyggnadsprocesser		
Stärkt kapacitet att genomföra en säkerhetssektorreform		
Förebygga och motverka extremism och radikaliserings.		
Förbättrade förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt		
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer		
Stärkta system och institutioner		
Ökat deltagande i demokratiska processer		
Stärkt kapacitet för grundläggande samhällstjänster		
Motståndskraft, miljö, klimat och energi		
Ökad livsmedelstrygghet och nyttjande av naturresurser		
Ökad tillgång till förnybar energi		
Ökad motståndskraft och anpassning		
Jämlik hälsa med fokus på SRHR		
Ökad och jämlik tillgång till hälso- och sjukvård		
Ökad tillgång till och respekt för SRHR		

2. Översikt av strategisammanhanget

Tabell 1. Nyckeltal

Nyckeltal	Värde
Strategivolym mnkr (hela strategivolymen alla år)	3960
Antal insatser med finansiell aktivitet, 2024	32
Utfall mnkr, insatser med finansiell aktivitet, 2024	420,3
Antal garantier (pågående under året 2024)	1

Under 2024 avslutades 8 insatser. 8 nya insatser bereddes och beslutades med en avtalsvolym om knappt 460 miljoner kronor. 5 avtal förlängdes där finansiellt tillskott gjordes. I ingången av 2024 allokerades 480 miljoner kronor för implementering av strategin. Skillnaden mellan planeringen i ingången av året och utfall förklaras i huvudsak av att några beredningar försenades samt att några utbetalningar senarelades till 2025 på grund av förseningar i implementeringen samt att ytterligare några utbetalningar till insatser fördröjdes då rapportering inte inkom som avtalat.

2.1 Förändringar i utvecklingskontexten

USA:s beslut i ingången av 2025 om att frysa biståndet under tre månader samt att lägga ner alternativt omforma USAID kommer att påverka Somalia. Effekterna är i dagsläget svåra att bedöma. Enligt DAC statistik för 2023 uppgick USA:s bistånd till 945 miljoner USD.¹ Enligt uppgifter till ambassaden utgick drygt en miljard USD i bistånd från USA till Somalia 2024. Enbart det humanitära stödet från USA under 2024 är större än de 20 nästkommande länderna på listan tillsammans.²

Ett abrupt slut på US-stödda aktiviteter påverkar tillgången till mat och vatten och grundläggande service som hälsovård och utbildning, men också långsiktiga stöd som går till statsbyggande och stabilisering på lokal nivå. Staten Somalias förmåga att kompensera för det uteblivna stödet är små. Bedömningen är att många organisationer som fått stöd av USA inte har en finansiell grund för uteblivet stöd under 90 dagar och information finns om att neddragningar påbörjats.

Samordningen mellan övriga givare behöver stärkas i syfte att anpassas till en situation som är påtagligt förändrad jämfört med för bara en månad sedan. Samtal om detta har startats.

Året har präglats av politisk instabilitet och försiktig återhämtning efter förra årets torka och översvämningar. Hot om en ny torka i början av 2025 står dock inför dörren. FN:s närvaro samt AU-styrkornas mandat har ändrats och fått nya förutsättningar, vilket kan påverka möjligheterna att genomföra utvecklingsarbete och humanitära insatser. Utblicken mot 2025 är fortsatt kantad av instabilitet och osäkerhet, vilket påverkar livsvillkoren för de flesta somalier.

De politiska spänningarna inom landet utgår i stor utsträckning från den pågående förändringen av konstitutionen och maktfördelningen inom landet. Den federala regeringens process för att förändra valsystemet och maktstrukturerna faller inte i god jord i medlemsstaterna och det nationella konsultativa rådet (NCC) har numer svårt att hålla ihop. Somaliland, Puntland och Jubaland står alla utanför de federala diskussionerna och den federala regeringen har till och med gått till väpnat

¹ OECD Data Explorer, DAC2A: Aid (ODA) disbursements to countries and regions, Somalia 2023 (Hämtad 2025-02-06)

² OCHA, Somalia 2024 Humanitarian funding overview, 31 december 2024.

angrepp mot Jubaland som konsekvens av meningsskiljaktigheter. Sida bedömer att detta påverkar möjligheterna att arbeta med dialog om fred, stabilitet och mänskliga rättigheter negativt.

Relationen till andra länder i regionen har präglats av Somalilands överenskommelse (Memorandum of Understanding) med Etiopien. Relationerna till Etiopien har kraftigt försämrats, medan andra aktörer passat på att bygga nya allianser med Somalia, exempelvis Egypten.

Al Shabaab har utnyttjat maktkamperna som förs på olika fronter och flyttat fram sina positioner i vissa regioner. Gruppen har även genomfört ett stort antal attacker mot regeringen och civilbefolkningen. Ett exempel är attacken på Lido beach i Mogadishu i juli 2024 där ett över 30 civila dödades.

De humanitära behoven minskade något under 2024. FN:s organisation för humanitär samordning, OCHA, beräknar att ca 5,9 miljoner människor kommer vara i behov av humanitärt stöd 2025 (vilket även är en lägre siffra jämfört med beräkningen vid samma tidpunkt året innan, då siffran var 6,9 miljoner).³ Det beror dels på en något förbättrad situation, och dels på OCHA:s mer strikta system att beräkna vem som behöver humanitärt stöd. Mellan juli och september 2024 bedömdes 23 procent av befolkningen (ca 4,4 miljoner människor) lida av otrygg livsmedelsförsörjning (IPC nivå 3), varav situationen för 4 procent av befolkningen var akut (IPC nivå 4).⁴

Vid IMF:s genomgång i december 2024 konstaterades att ekonomin gått något bättre. Detta beror främst på att jordbruksproduktionen och remitteringar ökat. Tillväxtprognosen för 2024 och 2025 har därmed justerats uppåt mot cirka 4 procent⁵. Det konstateras dock att mer än hälften av befolkningen lever på mindre än 2 USD per dag⁶ och att inflationen i september låg kring 5,3 procent⁷. Regeringen har lyckats öka skatteintäkterna (främst på handel) och hållit sig inom budgeten vad gäller utgifter⁸. Samtidigt är givarberoendet mycket stort och 60 procent av statsbudgeten kommer från givare och av dessa 60 procent utgör Världsbankens andel 88 procent.⁹

Endast 21,7 procent av de vuxna i Somalia är anställda, och endast 25,9 procent är aktiva på arbetsmarknaden, vilket är långt under genomsnittet för Afrika söder om Sahara på 61,8 procent respektive 66,7 procent. De flesta arbetstillfällen i Somalia är informella, lågproduktiva och ger låga inkomster, samtidigt som kvinnor marginaliseras av sociala normer som begränsar dem till obetalt hushållsarbete eller lågavlönade arbeten. Den privata sektorn står för 95 procent av arbetstillfällena i Somalia och är den främsta leverantören av inte bara kommersiella varor utan även grundläggande samhällstjänster som vanligtvis hanteras av staten, såsom energi, ICT och vatten.¹⁰

2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

Tabell 2. Givarkontext

Givarkontext	
Biståndets totala andel av samarbetslandets BNP 2022 (%)	18,6
Totalt bistånd till samarbetslandet, miljoner USD, 2022	1971,4

³ OCHA, Somalia – Humanitarian Needs and Response Plan 2025, s. 5, januari 2025

⁴ IPC, Somalia - IPC Acute Food Insecurity and Malnutrition Snapshot July-December 2024, 23 september 2024 < <https://www.ipcinfo.org/ipc-country-analysis/details-map/en/c/1157952/?iso3=SOM> > (Hämtad 2025-01-21)

⁵ IMF Country report No. 24-346, s. 8, 18 november 2024

⁶ Ibid., s. 4.

⁷ Ibid., s. 6.

⁸ Ibid., s. 6.

⁹ Ibid., s. 10.

¹⁰ World Bank, Country Private Sector Diagnostics, Unlocking private sector-led growth at a critical juncture of Somalia's economic development, power point presentation, s. 5–6. 16 december 2024

De fem största givarna (organisationer och/eller länder), 2022	USA, Världsbanken/IDA, EU:s institutioner, Tyskland, Storbritannien
Sveriges placering bland de största givarna, 2022	6
Strategins andel av det totala biståndet till landet, 2022	2,6%
Sveriges andel av det totala biståndet, 2022	4,1%

Det bör noteras att siffrorna återspeglar 2022. Sedan dess har svenskt bistånd, i finansiella termer, till Somalia minskat. Det är sannolikt att Sverige inte är den 6:e största givaren vid utgången 2024. Sverige är dock en av de större bilaterala givarna med gott rykte och tillgång till regeringen vid behov samt har ledande roller i givarsamarbetet.

Tabell 3. Samverkan inom EU

EU givarkontext	Värde
Lista EU-delegerade samarbeten: Samarbete [XX] och fyll i mottaget belopp från EU-kommissionen	-
Sveriges placering som givare bland EU:s medlemsstater	2 (2022)
Antalet Team Europa-initiativ (TEI) i samarbetslandet	2
Antalet Team Europa-initiativ (TEI) där Sverige deltar, 2024	2
Antal Team Europa-initiativ (TEI) där Sverige deltar som är ett Global Gateway flaggskepp	-
Antal Team Europa-initiativ (TEI) där Sverige deltar som bidrar till prioriterade områden i Global Gateway*	-

Sida tar inte emot delegerade medel från EU inom ramen för samarbetet med Somalia. Vad gäller Team Europa-initiativ uppger EU delegationen att det under 2024 fanns två pågående initiativ, och att Sverige deltar i båda. Det ena initiativet grundas i en kartläggning av medlemsstaters insatser och benämns "Green-Deal"¹¹. Det andra initiativet, ett regionalt initiativ kring migration, diskuteras och kan komma att konkretiseras under 2025.

Sida och FBA delar strategimål och FBA har under 2024 haft en utsänd på ambassaden. Inom ramen för biståndsportföljen har bland annat Folkhälsomyndigheten, Stockholms universitet och Statistiska Centralbyrån varit engagerade under 2024. Inom ramen för mediestödet har även medieinstitutet Fojo (Linnéuniversitetet) en framträdande roll. Migrationsverket och Riksrevisionen har engagemang finansierade utanför den bilaterala samarbetsstrategin, men med hög relevans för dess målsättningar, där ambassadens bidrag är kunskap och kontakter. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, är engagerad genom den humanitära strategin. Enligt uppgift har även Swedfund ett engagemang i Somalia och Business Sweden har medverkat vid ambassadens tillställningar (även i Mogadishu). Båda har fysisk närvaro i Kenya, med verksamhetsansvar även för Somalia, men har alltså en begränsad egen verksamhet i landet.

¹¹ EU: Green Deal Team Europe Initiative, 250129, januari 2025

2.3 Resultat från andra strategier, synergier och samordning

Tabell 4. Utfall till landet per strategi, 2024

Synergier	Utfall, mnkr
Somalia 2018-2022	420,3
Humanitärt bistånd 2021-2025	224,8
Regionalt Afrika 2022-2026	6,2
Regionalt SRHR 2022-2026	3,5
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016-2022	3,1
Sveriges globala utvecklingssamarbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald, 2022-2026	2,6
Innovation partnerskap och Kapacitetsutveckling 2024-2028	1,6
Utvecklingssamarbete med det civila samhället 2024	1,0
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2024-2028	0,8
Kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 för hållbar utveckling 2018-2022	0,6

Som framgår av tabellen är synergien i finansiella termer störst genom strategin för Humanitärt Bistånd, vilket är rimligt givet den humanitära situationen, och tydliga synergier finns mellan den och strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia. Resultaten av det humanitära stödet minskar desperationen hos befolkningen och där utvecklingsstrategin bidrar till att minska framtida humanitära behov. Ett exempel på mål för Sidas humanitära partner Danish Refugee Council (DRC) för 2024 var att nå utsatta familjer i behov av humanitärt stöd, framförallt i informella flyktingläger, med livräddande hjälp såsom vatten och kontantstöd (Sida har ännu inte mottagit resultatrapporter för 2024). Ett flertal partner är också finansierade genom både humanitära- och utvecklingsstrategin, vilket möjliggör synergier inom programmen. En annan tydlig synergi med strategin för Regionalt Afrika finns då medel delegerats från den bilaterala strategin för genomförande av en insats kring migration men även en nylig beslutad insats om att underlätta handel i korridoren Addis – Berbera (i Somaliland). Insatsen är i en pilotfas och resultat väntas.

Utrymme och potential för ökade synergier finns dock. Inte minst i ljuset av behoven i Somalia men även då det bilaterala samarbetet har krympt finansiellt. Regionalt finns frågor som inte kan lösas ut bilateralt, exempelvis säkerhetsfrågor, migrationsfrågor, handelssamarbete etcetera. Globala fonder som stöds genom de globala strategierna för exempelvis klimat kan gynna den somaliska utsträckningen i större omfattning. Det finns även behov av kapacitetsbyggande på olika nivåer. Samtliga strategier som omnämns i tabellen har tematisk relevans för kontexten i Somalia och även de två globala strategierna för Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2022–2026 samt Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete för hälsa samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter 2025–2029 skulle kunna spela en större roll. Ingångar för forskningssamarbete finns även. Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2025–2029 kan bidra då de lokala civilsamhällesorganisationerna är mycket svaga.

Även andra funktioner och instrument kan skapa synergier. Detta gäller exempelvis garantiinstrumentet (den garantiinsats som tidigare funnits avslutades 2024), ITP kurser och även multilaterala funktioner där givarsamordning kan behöva diskuteras på en nivå bortom den bilaterala.

Den svåra säkerhetssituationen och den komplicerade politiska kontexten utgör dock en generell utmaning för allt utvecklingssamarbete i det somaliska sammanhanget.

2.4 Lokalt ägarskap

Regeringen har uttalade ambitioner kring hur man vill se utvecklingen¹². Dock räcker Somalias Federala regerings egna resurser ännu inte till att finansiera fasta kostnader¹³. Givarberoendet är stort och det är svårt att bedöma Somalias ägarskap – baserat på hur exempelvis skatteunderlaget används efter hur investeringar, utöver hur löpande kostnader - prioriteras. Skuldavskrivningen som föregicks av ekonomiska reformer är dock en indikator på ägarskap, liksom den federala regeringens ambitioner och faktiska framgångar kring att öka skattebasen (se ovan 2.1 Förändringar i utvecklingskontexten s 7).

Bedömningen är dock att kampen mot Al Shabaab är en prioritet vilket ses genom att säkerhetssektorn prioriteras i termer av hur stor av budgeten som går till denna¹⁴. Detta uttalas även i Somalias Nationella utvecklingsplan, NDP, 2020–2024 (en ny plan förutses lanseras under 2025) som består av 3 nationella mål som implementeras genom 4 pelare:

Nationella utvecklingsmål¹⁵:

1. Att öka den politiska stabiliteten
2. Att minska otryggheten och stärka respekten för rättsstatens principer
3. Att främja ekonomisk tillväxt

Pelare 1: Inkluderande politik – strategier och insatser som stärker effektiviteten i politiska processer i Somalia, och därmed öka inkludering och minska våldsamma konflikter

Pelare 2: Säkerhet och rättsstatens principer – strategier och insatser som minskar otryggheten i Somalia och stärker medborgarnas tillgång till ett rättvist och ekonomiskt överkomligt rättssystem

Pelare 3: Ekonomisk utveckling – strategier och insatser som accelererar inkluderande tillväxt inom alla sektorer i ekonomin, med särskild tonvikt på att skapa möjligheter för kvinnor och ungdomar

Pelare 4: Social utveckling – strategier och insatser som förbättrar somaliska medborgares tillgång till hälsa, utbildning och andra viktiga tjänster, inklusive sociala trygghetssystem i tider av extrema behov

Målen i Strategin för Sveriges utvecklingssamarbetet med Somalia och Somalias NDP är tydligt samstämmiga:

Strategimål	Landets prioritering
1.1 Ökat deltagande i freds- och statsbyggnadsprocesser	Nationellt mål 1 och 2 samt pelare 1 och 2
1.2 Stärkt kapacitet att genomföra en säkerhetssektorreform	Nationellt mål 1 och 2 samt pelare 1 och 2

¹² Somalia NDP-9-2020-2024

¹³ IMF Country report No. 24-346, s. 9, 18 november 2024

¹⁴ 2024 Inyear Budget Performance Report, Min of Finance Somalia (Jan-March 2024) s 6, 11

¹⁵ Somalia NDP-9-2020-2024 s 104

1.3 Förebygga och motverka extremism och radikalisering.	Nationellt mål 1 och 2 samt pelare 1 och 2
1.4 Förbättrade förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt	Nationellt mål 3 samt pelare 3
2.1 Stärkta system och institutioner	Nationellt mål 1 och 2 samt pelare 2
2.2 Ökat deltagande i demokratiska processer	Nationellt mål 1 och 2 samt pelare 1 och 2
2.3 Stärkt kapacitet för grundläggande samhällstjänster	Nationellt mål 2 och pelare 4
3.1 Ökad livsmedelstrygghet och nyttjande av naturresurser	Nationellt mål 2 och pelare 4
3.2 Ökad tillgång till förnybar energi	Nationellt mål 3 och pelare 3
3.3 Ökad motståndskraft och anpassning	Nationellt mål 2 och 3 samt pelare 3 och 4
4.1 Ökad och jämlik tillgång till hälso- och sjukvård	Nationellt mål 2 samt pelare 4
4.2 Ökad tillgång till och respekt för SRHR	Nationellt mål 2 och pelare 4

3. Resultatredovisning¹⁶

3.1 Sidas bidrag till förändring på strateginivå

3.1.1 Analys av portföljen, inklusive integrering av perspektiven¹⁷

Tabell 5. Utfall och antal insatser per strategimål, 2024

Strategimål	Utfall, mnkr	Antal Insatser
SOM2018a4 - Förbättrade förutsättningar för en inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt.	88,8	8
SOM2018c3 - Ökad motståndskraft och anpassning till klimatförändringar samt stärkt kapacitet för reducering av naturkatastrofer, miljöförstöring och miljörisker.	53,5	7
SOM2018c1 - Ökad livsmedelstrygghet och hållbart nyttjande och hållbar förvaltning av naturresurser med fokus på lantbruk, vatten och hav.	51,1	8
SOM2018d2 - Ökad tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.	50,4	5
SOM2018d1 - Ökad och jämlik tillgång till hälso- och sjukvård med fokus på kvinnor och barn.	49,0	8

¹⁶ I kapitlet används begreppet "utfall". Med utfall avses utbetalade medel minus återbetalade medel.

¹⁷ De perspektiv som ingår är fattiga människors perspektiv på utveckling och ett rättighetsperspektiv samt de tre tematiska perspektiven: ett jämställdhetsperspektiv, ett miljö- och klimatperspektiv och ett konfliktperspektiv. Integrering av dessa redovisas mot bakgrund av att detta varit ett krav i den styrning som varit aktuell under rapporteringsperioden.

SOM2018b3 - Stärkt institutionell kapacitet för tillhandahållande av grundläggande samhällstjänster och ansvarsutkrävande.	34,2	10
SOM2018c2 - Ökad tillgång till förnybar energi och förbättrad energieffektivitet.	32,1	3
SOM2018b1 - Stärkta system och institutioner som upprätthåller och garanterar respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.	31,7	8
SOM2018a1 - Ökade förutsättningar för deltagande i freds- och statsbyggnadsprocesser, framförallt av kvinnor och unga.	22,0	8

*Notera att en insats kan ha flera strategimål. Antalet insatser i denna tabell går därmed inte att jämföra med övriga tabeller.

Antalet insatser och utfallet per strategimål är missvisande. Data tar hänsyn till utfall samt till även ekonomiska åtaganden och utbetalningar i form av exempelvis spot checks (som därmed registreras som en unik insats). Om en insats haft en stor utbetalning i slutet av 2023 för att täcka kostnader 2024 syns inte det i tabellen ovan. Oavsett detta är det dock tydligt att de olika målen i hög utsträckning stödjer varandra då många insatser relaterar till flera mål. Det bidrar till goda synergier mellan insatserna. Till exempel kan insatser för att stärka institutionell kapacitet på det finansiella området också öka förutsättningar för en inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt.

Tabell 6. Utfall och antal insatser per globalt mål (Agenda 2030), 2024

SDG mål	Utfall, mnkr	Antal Insatser
16 - Fredliga och inkluderande samhällen	161,4	12
3 - Hälsa och välbefinnande	141,5	7
17 - Genomförande och globalt partnerskap	130,0	5
1 - Ingen fattigdom	129,6	7
8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	126,8	5
4 - God utbildning för alla	119,1	3
7 - Hållbar energi för alla	118,8	4
2 - Ingen hunger	104,6	3
6 - Rent vatten och sanitet för alla	102,4	4
5 - Jämställdhet	87,4	7
13 - Bekämpa klimatförändringarna	77,4	4
10 - Minskad ojämlikhet	29,8	2
15 - Ekosystem och biologisk mångfald	7,4	2
99 - Ej applicerbart	2,3	8
9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	0,2	1

*Notera att en insats kan ha flera SDG-mål. Antalet insatser i denna tabell går därmed inte att jämföra med övriga tabeller.

På motsvarande sätt som tabell 5 visar tabell 6 alltså på utfall. Även här kan konstateras att många insatser bidrar till ett flertal SDG mål. Utfallet är dock i storleksordning logiskt i relation till den 12

konfliktfyllda kontexten, den utbredda fattigdomen och strategimålen för det svenska utvecklingssamarbetet.

Tabell 7. Utfall per partnerkategori, 2024

Partnerkategori	Utfall, mnkr	Procent
Icke-statliga organisationer (NGOs) och civilsamhälle	238,8	56,8 %
Multilaterala organisationer	139,9	33,3 %
Universitet, högskola eller annan akademisk institution, forskningsinstitut eller tankesmedja	15,0	3,6 %
Offentliga institutioner	14,7	3,5 %
Privat sektor institution	11,4	2,7 %
Övriga	0,5	0,1 %

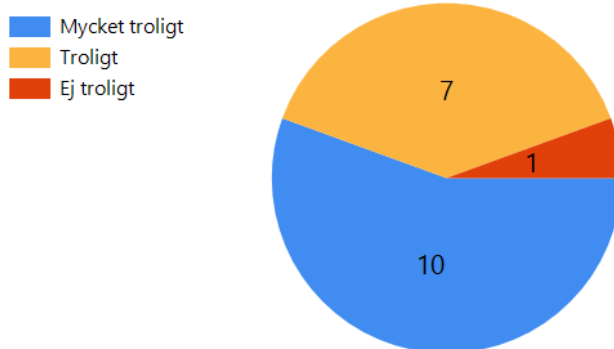
Majoriteten av stöden kanaliseras genom nationella och internationella civilsamhällesorganisationer. Även stöd till multilaterala organisationer vidareförmedlas i flera fall till civilsamhällesorganisationer. Staten saknar i stor utsträckning kapacitet att tillhandahålla tjänster till medborgarna. De gap som uppstår när staten inte förmår leverera service täcks i stället av civilsamhällesorganisationer som är involverade i exempelvis fredsbyggande och stabilitetsfrämjande aktiviteter, liksom att stärka lokala demokratiska institutioner. Valet att samarbeta med civilsamhället grundas bland annat i behovet att bygga kapacitet och motståndskraft i samhället på lång sikt, samt att undvika korruptionsrisker och politiska risker inom det statliga systemet.

Tabell 8. Policymarkörer, 2024

Markörer	Andel delsyfte	Andel huvudsyfte
Miljö- och klimat	52,8 %	4,6 %
Jämställdhet	72,7 %	0,0 %
Konflikt	33,6 %	7,4 %

Utfallet på markörerna indikerar att insatserna till hög utsträckning är integrerade. Flera insatser bidrar exempelvis till att främja jämställdhet, samtidigt som de bidrar till fredsbyggande, eller integrerar insatser för kvinnligt företagande i insatser som samtidigt har stark koppling till förändrade klimatmönster (som också är konfliktdrivande). Inga insatser har jämställdhet som huvudsyfte, men jämställdhetsperspektivet är i hög grad integrerat i insatserna.

Diagram 1. Sannolikheten att insatserna under strategin når sina mål

Statistiken i diagrammet omfattar inte alla insatser, vilket beror på att vissa sammanfattande resultatredovisningsrapporter, där sannolikheten för måluppfyllelse anges, inte har genomförts, till exempel på grund av att de är nyligen beslutade om (se ovan). Som diagrammet visar förväntas ändå en övervägande del av insatserna att nå sina resultat.

3.1.2 Sammanfattande resultatanalys på strateginivå

Strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia har förlängts i flera omgångar, sammanlagt i 2,5 år. Under perioder har det funnits restriktioner vad gäller möjligheten att teckna nya avtal, göra förlängningar av pågående avtal samt att teckna längre avtal. Detta har påverkat portföljen negativt. De insatser som finansierats har dock i stor utsträckning bidragit till resultat i linje med strategimålen. Diagram 1 visar att i stort sett alla insatser förväntas nå sina mål.

Konkreta mål, i form av exempelvis hur många människor som nåtts av stöd, finns inom hälsosektorn, inom program som syftar till att stärka motståndskraft kopplade till miljö- och klimatinsatser samt inom energiområdet.

Aktiviteter inom områden som rör stabilisering, demokrati och mänskliga rättigheter har i hög utsträckning handlat om att stödja processer för demokratisering eller fred. De har genererat resultat i form av fredsavtal på lokalnivå, utbildning av medborgare för deltagande i demokratiska processer och stöd till att utveckla ledarskap på lokal nivå. Effekten av den typen av stöd är svåra att bedöma på kort sikt. Eftersom flera insatser bygger på tidigare faser av liknande program går det dock att bedöma att vissa framsteg har gjorts avseende exempelvis valprocesser, framtagande av lagstiftning som främjar mänskliga rättigheter och insatser för stabilisering i synnerligen fragila områden. Dessa resultat bygger också på en aktiv dialog med aktörer inom såväl offentlig sektor som inom civilsamhället, men är i hög grad beroende på politiska processer på hög nivå. Den sköra politiska miljön gör att framsteg snabbt kan raderas ut. Under de senaste två åren har de politiska motsättningarna ökat, vilket riskerar att hindra en positiv utveckling. Dessa skeenden är svåra att påverka inom biståndet, även om vissa insatser har ambitionen att främja en mer gynnsam politisk dialog.

Ett stort hinder för utveckling i Somalia är – förutom bristen på politisk samsyn – bristen på kapacitet inom så väl statsförvaltningen som inom det civila samhället och den privata sektorn. Biståndet har haft ambitionen att adressera dessa svagheter genom kapacitetsstöd till statliga institutioner genom exempelvis Världsbanken, IMF, IOM, Statistiska centralbyrån och genom omfattande hälsostöd. Detta har bland annat bidragit till en förbättrad förmåga att mobilisera skatteintäkter, budgetera och

leverera social service. Även här finns dock risker att kapacitetsutvecklingen går till spillo på grund av hög personalrotation och politisering av tillsättning av tjänstemän (bland annat baserat på klan).

Även stöd till yrkesutbildningar inom den privata sektorn har bidragit till att stärka kapacitet. Insatserna har varit framgångsrika och gett bättre förutsättningar för en hållbar utveckling. Genom att samarbeta med den privata sektorn, där privata företag bidragit till finansieringen av projekt och genom exempelvis garantiprogram har Sidas insatser över tid mobiliserat omkring sju miljoner USD. Möjligheterna att mobilisera kapital genom garantier finns i Somalia, men Sidas möjlighet att jobba med garantier hämmas av den finansiella sektorns utvecklingsgrad, partnersval samt riskbedömningen för Somalia inom Riksgälden då Somalia saknar normala landriskbedömningar (som Riksgälden använder vid beräkning av förväntad förlust). Strategihorisonten är ytterligare en begränsande faktor då garantiinsatser normalt behöver ett parallellt tekniskt stöd för att kunna hanteras och följas upp.

Genom ett aktivt uppföljningsarbete har Sida noterat att vissa partner inte har rapporterat resultat på ett helt korrekt sätt, eller har främjat aktiviteter som kan ge kortsiktig effekt men inte bidra till hållbara resultat. Det gäller exempelvis det fredsbyggande arbetet, där insatser har gjorts för att få stopp på dödligt våld. Detta kan ha varit framgångsrikt för stunden, men konflikten har snabbt blossat upp igen på grund av att grundorsakerna till konflikten inte hanteras. Dessa svagheter har bland annat inneburit att avtal avslutats eller inte förlängts. Det har också påverkat synen på hur konfliktlösningsarbete bör utformas för kommande samarbeten – i syfte att i högre grad adressera grundorsaker till konflikt. Grundorsakerna till konflikter har starkare kopplingar till Somalias utsatthet för klimatförändringar än vad portföljen tidigare speglat. Detta återspeglas även i Somalias nationellt fastställda bidrag till Parisavtalet (NDC) där tonvikt ges åt hantering av klimatförändringar då Somalias bidrag till klimatförändringarna i det större sammanhanget är försumbara. Kostnadsberäkningarna för minskning (mitigation) av utsläpp uppgår till knappt 7 miljarder USD medan investeringar i hantering (adaptation) av klimatförändringar beräknas till 48,5 miljarder USD under perioden (2011–2030).¹⁸

Resultat för insatser med mål att öka lokalbefolkningens motståndskraft och livsmedelssäkerhet har visat att det är möjligt att nå positiva resultat relativt snabbt. Förbättrade och klimatanpassade odlingsmetoder och ökad djurhälsa förbättrar inkomsten för lantbrukare, speciellt då metoder omhändertar och utgår från omkringliggande natur.¹⁹

¹⁸ Government of Somalia, Final Updated NDC for Somalia 2021, ss. 6, 11.

¹⁹ SomReP - Somali Resilience Program phase 3. Insatsnummer: 17060. & BRCiS Resilience Consortium in Somalia. Insatsnummer: 17061.

3.2 Analys och redovisning av resultat per strategimål (inklusive trafikljus)

3.2.1 Tematiskt område 1: Fredliga och inkluderande samhällen

Mål 1.1: Ökade förutsättningar för deltagande i freds- och statsbyggnadsprocesser, framförallt av kvinnor och unga

Utvecklingstrend

Utvecklingen i kontexten går vid bedömningstillfället bakåt i förhållande till strategimålet. Regeringens mål att bekämpa Al Shabaab har inte nått de framgångar som önskats och bedömningen är att offensiven har stannat av. De uteblivna framgångarna har gjort det svårt att påbörja ett konstruktivt fredsbyggnadsarbete på många platser i Somalia. Konfliktnivåerna är fortsatt höga, om än lägre än under offensiven 2023. För hela året rapporterades 846 döda civila.²⁰ Ambassadens dialoger med olika intressenter ger vid handen att det i många fall saknas hållbara lösningar för freds- och statsbyggnad i områden som återtagits från Al Shabaab. Det har i vissa fall lett till återupptagna eller nya lokala konflikter.

Puntland har ställt sig utanför det federala statsbygget (även om demokratiska processer gått framåt inom medlemsstaten) och inte deltagit i det nationella konsultationsrådet (NCC).²¹ Vid NCC:s mötet i oktober lämnade även Jubaland gruppen och utlyste kort därefter nyval i delstaten mot den federala regeringens önskan. Detta resulterade i en väpnad konflikt mellan Somalias nationella armé och Jubalands egna militära styrkor.²²

Konflikten i Las Anod i Somaliland har skapat nya motsättningar i ett område som tidigare varit relativt fritt från väpnad konflikt. Samtidigt har IS-Somalia stärkt sitt fäste²³ i norra Puntland och tidigt 2025 utbröt en konflikt mellan Puntlands styrkor och IS.²⁴ Puntland har som kontrast genomfört demokratiska val i de tre distrikt som inte genomförde val 2023, med utfall som gav goda resultat för kvinnor och minoritetsgrupper.²⁵ På lokal nivå i flera delstater finns lyckade – om än begränsade – framsteg för att lösa klankonflikter.²⁶

Portföljens sammansättning

Portföljen svarar delvis upp mot behoven i kontexten. Åtta insatser bidrog med aktiviteter till målet under 2024 med en sammanlagd volym på cirka 22 miljoner kronor (en insats hade inga utbetalningar). Två särskilda kvalitetssäkringsaktiviteter genomfördes dessutom. Sedan dess har aktivitetsperioden för tre insatser avslutats. Aktiviteterna genomförs av såväl internationella som

²⁰ INSO, Total security incidents, Somalia, January-December 2024. < <https://ngosafety.org/conflict-data-dashboard/> > (Hämtad 2025-01-14).

²¹ Security Council Report June 2024 Monthly forecast, 1 juni 2024. < <https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2024-06/somalia-35.php> > (Hämtad 2024-08-06)

²² AFP i The Africa Report, Somali federal and regional forces clash in Jubaland, 11 december 2024 < <https://www.theafricareport.com/371183/somali-federal-and-regional-forces-clash-in-jubaland/> > (Hämtad 2025-01-14)

²³ International Crisis Group, The Islamic State in Somalia: Responding to an Evolving Threat, s.1. 12 september 2024

²⁴ Garowe Online, Somalia: Puntland forces capture 9 drones, kill 26 ISIS militants, 14 januari 2025 < <https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-forces-capture-9-drones-kill-26-isis-militants> > (Hämtad 2025-01-14)

²⁵ Puntland Development and Research Center (PDRC), Communiqué on Puntland local government elections, 26 juli 2024. Dokumentnummer: UM2021/39251/NAIR-77

²⁶ Se exempelvis Puntland Development and Research Center (PDRC), Road to Sustainable Peacebuilding and Good Governance (R2P) Annual Report, s. 17, mars 2024, Dokumentnummer: UM2021/39251/NAIR-64

nationella civilsamhällesorganisationer och av FN. Fyra insatser har ett huvudsakligt fokus på området, varav en ny. Planer finns på nya insatser på området om regeringen beslutar om en ny strategi.

Civilsamhällesorganisationerna redovisar över lag relativt goda resultat på aktivitetsnivå, som framför allt får genomslag på lokal nivå och i geografiskt begränsade konflikter. Dessa innefattar exempelvis aktiviteter för att öka kvinnors och ungas inflytande i att lösa konflikter mellan och inom klaner och aktiviteter som syftar till att öka medborgares kunskap, deltagande och ägarskap i demokratiska processer och lokala försoningsprocesser²⁷. Puntland Development and Research Center, som i det aktuella projektet samfinansieras med Schweiz, Sveriges del är cirka 29 procent, rapporterar att ungdomar och kvinnor ingår i högre utsträckning i fredskommittéer än tidigare. Exempelvis deltog enligt partnerorganisationens rapport flera hundra män, kvinnor och ungdomar i fredskommittéer, personer som tidigare inte varit engagerade i fredsarbete under 2023.²⁸ Interpeace genomförde aktiviteter för att förbättra samhällets förmåga att hantera och förebygga konflikter. Detta skedde genom medlingsinitiativ och genom stöd för att implementera fredsavtal mellan grupper i konflikt. Enligt Interpeace bidrog deras verksamhet till att involvera flera hundra kvinnor i fredskommittéer.²⁹ Ett aktivt uppföljningsarbete har dock påvisat brister i resultatredovisningen vilket gör att kvaliteten på resultaten för flera av partnerorganisationerna är svåra att verifiera och härleda till partnerorganisationerna.

Genom FN-fonden Multi-Partner Trust Fund (MPTF) stödde Sverige under flera år verksamhet som relaterar till målet.³⁰ Fler aktiviteter har fortsatt i en ny FN-fond, Somalia Joint Fund (SJF), och bygger vidare på tidigare resultat. Ett stöd till SJF beslutades i slutet av 2024, men Sida bedömer att de resultat som SJF rapporterar redan det första halvåret 2024 kan härledas till det tidigare stödet som Sverige och andra givare bidragit med genom MPTF. SJF rapporterar bland annat att aktiviteterna bidragit till att fram den nya nationella försoningsstrategin, till att lösa lokala konflikter och till att skapa starkare länkar mellan institutioner på lokal, regional och federal nivå.³¹ Sveriges bidrag till SJF är cirka 10 procent.

Portföljen innehåller även ett nytt mediestöd³² och ett stöd till en lokal think-tank³³. Resultat av dessa stöd redovisas inom ramen för andra mål.

Mål 1.2: Stärkt kapacitet att genomföra en hållbar och inkluderande säkerhetssektorreform

Utvecklingstrend

Utvecklingen i kontexten går vid bedömningstillfället bakåt i förhållande till strategimålet. FN-missionen UNSOM övergick i en ny mission, UN Transitional Assistance Mission in Somalia (UNTAMS), med ett något mer begränsat mandat och ett uppdrag att successivt lämna över ansvar till FN:s landteam i två steg, en första del 31 oktober 2025 och fullständig överlämning senast 31 oktober

²⁷ Insatsnummer 15021: PDRC (Puntland Development and Research Center); och Insatsnummer 15785 Strengthening Democratic and Inclusive Local Governance in Somalia (Finn Church Aid)

²⁸ Puntland Development and Research Center, Road to Sustainable Peacebuilding and Good Governance (R2P) Annual Report, ss. 22-23, mars 2024. Dokumentnummer: UM2021/39251/NAIR-64

²⁹ Interpeace Annual Narrative Report: 1 January – 31st December 2023; Talo Wadaag Programme, Phase II; s. iii/iv, 7 maj 2024. Dokumentnummer: UM2022/13555/NAIR-38

³⁰ UN Multi-Partner Trust Fund (MPTF) Somalia och Insatsnummer 13064: UN MPTF Fas III. Insatsnummer: 51270002.

³¹ UN Somalia Joint Fund, 2024 Semi-annual Report, ss. 12-13, augusti 2024 Dokumentnummer: UM2022/36740/NAIR-32

³² IMS-Fojo-BBC – Media Resilience in Somalia. Insatsnummer: 17094.

³³ HIPS kärnstöd (Heritage Institute for Policy Studies). Insatsnummer: 15855.

2026.³⁴ Detta innebär att FN:s arbete med säkerhetssektorreform i Somalia successivt fasas ut. Samtidigt drögs African Transition Mission in Somalia (ATMIS) tillbaka och Somalias säkerhetsstyrkor behövde därmed ta ett större ansvar för säkerhetssektorn, samtidigt som en ny, mindre AU-styrka, African Union Support and Stabilization Mission i Somalia (AUSSOM) kommer på plats. Många frågor återstår om vilka länder som kommer att bidra med trupp till AUSSOM och den långsiktiga finansieringen är inte löst. EU:s kapacitetsstärkande insats på området, EUCAP, har sedan 2016 genomfört utbildningar för att stärka säkerhetssektorn, inklusive polis och kustbevakning. Regeringen rapporterar att 15 000 soldater och 7 000 poliser har utbildats de senaste fem åren³⁵, men de kapacitetsstärkande insatserna inom säkerhetssektorn har hittills haft oklara effekter på dess reformering på grund av politisering och fragmentisering.³⁶ Det är oklart hur det internationella stödet för fortsatt säkerhetssektorreform kommer att utformas, även om flera länder uttrycker ett behov av det.³⁷

Portföljens sammansättning

Portföljen svarar inte upp mot behoven i kontexten. I likhet med förra strategirapporten har Sida inte längre några insatser inom området. Sida avvaktar ny styrning innan eventuella nya insatser planeras.

Mål 1.3: Stärkt kapacitet att förebygga och motverka våldsam extremism och radikaliserings

Utvecklingstrend

Utvecklingen i kontexten går vid bedömningstillfället inte i någon tydlig riktning förhållande till strategimålet. Bedömningen baseras i huvudsak på att stora delar av Somalia utsätts regelbundet för terrorattacker. Rekrytering till Al Shabaab och andra väpnade grupper (inklusive IS) är fortsatt ett stort problem och något om även drabbar migranter.³⁸ Situationen är svårbedömd på grund av omfattande propaganda och desinformation. Vissa data tyder på att Al Shabaabs våldsanvändning överlag minskar, även om den ökar i vissa regioner, och att antalet civila dödsoffer under 2024 var lägre än 2023.³⁹ Enligt regeringen har Al Shabaab drivits bort från 1 000 kvadratkilometer land, hem för cirka 2 miljoner människor, mellan 2020 och 2024.⁴⁰ Samtidigt förstärks IS närvaro i Puntland i norra Somalia.⁴¹

Portföljens sammansättning

Portföljen svarar inte upp mot behoven i kontexten eller strategins mål. En insats svarar upp direkt mot målet, med en volym på drygt 1 miljon kronor. På ett övergripande plan kan den samlade

³⁴ UN Security Council, Resolution 2753, 30 oktober 2024

³⁵ Federal Government of Somalia. Somalia National Transformation Plan. Alignment and Way Forward, s. 18, oktober 2024

³⁶ Sida's Helpdesk on Human Security and Humanitarian Assistance. Moman, Partha, *Peacebuilding in Somalia: Rethinking donor engagement a decade after the Somali Compact*, s. 19, 16 augusti 2024. Dokumentnummer: UM2024/23844/NAIR-1

³⁷ UN Meeting coverage, Security Council Meeting #9665, As United Nations Somalia Mission Draws Down, Speakers in Security Council Urge Government Continue Efforts on Security Sector Reform, Fight against Al-Shabaab, 24 juni 2024 < <https://press.un.org/en/2024/sc15741.doc.htm> > (Hämtad 2024-08-06)

³⁸ International NGO Safety Organisation (INSO), Total security incidents, Somalia, January-December 2024. < <https://ngosafety.org/conflict-data-dashboard/> > (Hämtad 2025-01-14)

³⁹ ACLED, Mapping al-Shabaab's activity in Somalia in 2024, 13 december 2024.

< <https://acleddata.com/2024/12/13/mapping-al-shabaabs-activity-in-somalia-in-2024/> > (Hämtad 2025-01-14)

⁴⁰ Federal Government of Somalia. Somalia National Transformation Plan. Alignment and Way Forward, s. 18, oktober 2024.

⁴¹ International Crisis Group, The Islamic State in Somalia: Responding to an Evolving Threat, s.1. 12 September 2024

portföljens arbete för stabilisering och demokratisering anses ha en positiv effekt även på detta område, men endast några delprojekt inom insatserna riktar sig specifikt till att motverka extremism och radikaliserings. Exempelvis bidrar det svenska stödet till FN-fonden Somalia Joint Fund (se resonemang om kopplingar till stöd till tidigare faser av fonden under mål 1.1 om ökad deltagande i freds- och statsbyggandeprocesser) till att barn som tidigare ingått i väpnade grupper, inklusive Al Shabaab, får möjlighet att återintegreras i samhället genom rehabiliteringsprogram och genom att ge dem utbildning i yrken som kan leda till jobb.⁴² Fonden stödjer även utbildningsinsatser för fängelsepersonal på flera platser i Somalia som syftar till att förbättra hanteringen av internerade och stärka kriminalvårdens kapacitet att motverka radikaliserings.⁴³ Detta bedöms ge effekter för de berörda individerna, men inte ha någon större effekt för att minska våldsam extremism överlag i Somalia.

Stödet till IMS, Fojo och BBC Media Action⁴⁴ främjar fri media och motverkar miss- och desinformation. Detta arbete har potential att minska risken för att fler ska ansluta sig till extremistiska grupper, även om detta är svårt att mäta. Inga konkreta resultat finns ännu att rapportera.

Mål 1.4: Förbättrade förutsättningar för en inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt

Utvecklingstrend

Utvecklingen i kontexten går vid bedömningstillfället inte i någon tydlig riktning förhållande till strategimålet. Som återgivits ovan har ekonomin växt något och tillväxtprognosen för 2024 och 2025 skruvas upp till 4 procent, medan inflationen (i september) minskar något jämfört med tidigare år och ligger nu på 5,3 procent. Positivt är att den något ökade tillväxten kan förklaras, utöver större flöde av remitteringar, av ökad export av boskap, samt att jordbruksproduktionen återhämtat sig något. Indikationer på att finanssektorn växer och fördjupas finns men ökningen sker från låg nivå.⁴⁵ Samtidigt är tillväxten alltså starkt beroende av remitteringar och väderförhållanden, i kombination med en snabb befolkningstillväxt, låg sysselsättningsgrad och låga inkomster samt en regering som saknar egen investeringskapacitet.

Portföljens sammansättning

Portföljen svarar upp mot behoven i kontexten och strategins mål. Sex insatser bidrog med aktiviteter till målet under 2024 med en sammanlagd volym på cirka 88 miljoner kronor vilket motiverar förändrad färgning. Två särskilda kvalitetssäkringsaktiviteter genomfördes dessutom. Sedan dess har aktivitetsperioden för en insats avslutats. Portföljen består av insatser på tre nivåer: systemnivå, institutionsnivå samt på företags- och individnivå.

Stödet till Internationella valutafondens (IMF) givargemensamma landfond syftar till att uppnå de milstolpar som regeringen satt upp genom IMF-programmet för Somalia⁴⁶. Förväntan är att detta skall stödja en god makroekonomisk politik som ger förutsättningar för ekonomin i sin helhet. Sidas finansiering utgör 1,9 miljoner USD vilket är 26% av hittills inbetalda medel. Då Sida först bidrog till fonden i slutet av 2023 har ingen komplett resultatutvärdering ännu gjorts för perioden. Dock konstateras i en nyligen genomförd utvärdering för föregående period, att stödet är relevant,

⁴² UN Somalia Joint Fund, Annual Report 2023, s. 6, 14. 1 juni 2024.

⁴³ UN Somalia Joint Fund, 2024 Semi-Annual Report, s. 15. Augusti 2024

⁴⁴ IMS-Fojo-BBC – Media Resilience in Somalia. Insatsnummer: 17094.

⁴⁵ International Monetary Fund (IMF), Country Report 24-346, Staff report for the 2024 Article IV Consultations and Second Review under the Extended Credit Facility Arrangement, ss. 6–8. 18 november 2024

⁴⁶ International Monetary Fund – Somalia Country Fund. Insatsnummer: 16842.

koherent avseende givarsamordning, effektivt och ha påvisat goda resultat avseende faktisk påverkan och uthållighet. Samtidigt pekas på att delar av hantering och genomförande kan förbättras, bland annat vad gäller integrering av jämställdhet. Utvärderingen lyfter bland annat resultat kring hur kapaciteten hos somaliska motparter förbättrats, att stödet varit avgörande för att Somalia skall uppnå skuldavskrivning, att skatteintäkter ökat, att Centralbanken har större förutsättningar att övervaka banker mm.⁴⁷ Bedömningen är att likande resultat uppnåtts under den period som täcks av Sidas bidrag då aktiviteterna bygger vidare på de insatser som tidigare gjorts och metodologin är oförändrad.

Genom Världsbankens givargemensamma Multi-Partner Fund, MPF, med stöd av 9 länder och EU, där svenskt bidrag sedan 2014 uppgår till cirka 15 procent av totalt inbetalade bidrag på cirka 586 miljoner USD,⁴⁸ finns insatser som främjar reformer, kapacitetsbyggande samt mer direkta insatser för inkluderande och hållbar utveckling. Uppnådda resultat under detta mål och under 2024 inbegriper till exempel: 13 finansiella institutioner har kopplats upp mot det nationella betalningssystemet vilket ökar effektivitet, hastighet i transaktioner, säkerhet och innebär kostnadsbesparingar, cirka 1 700 företag har fått tillgång till finansiering (lån) där nära hälften av dessa företag är ägda av kvinnor. Ett program som tar sikte på att stärka kvinnors ställning generellt och mer specifikt förmågan att lyckas på arbetsmarknaden startades 2023. Under 2024 har programmet reviderats/korrigerats för att öka genomförandetakten.⁴⁹

Insatser som riktar sig direkt till företag och individer inkluderar en Public Private Development Partnership (PPDP) inom yrkesutbildning för elektriker och installatörer.⁵⁰ Målsättningen är att utbilda minst 175 studenter i Mogadishu respektive i Garowe, totalt minst 350 studenter sammantaget för PPDP:n. Efter avslutad utbildning rapporterade 14 procent av de hittills 123 utexaminerade i Mogadishu och 39 procent av de hittills 84 utexaminerade i Garowe att de fått anställning. Hittills står kvinnor för 13 procent av de som gått igenom utbildningen under PPDP:n⁵¹ PPDP:n har genererat drygt 2,5 miljoner USD från den privata sektorn ifrån energiföretagen BECO och NECSOM.⁵²

Under senare hälften av 2024 togs beslut på en ny insats med Mercy Corps, Inclusive Finance in Somalia's Livestock Sector (IFSLS)⁵³, som är ett marknadssystemprogram för finansiell inkludering inom boskapssektorn med syfte att öka produktivitet, jobbskapande och företagsutveckling med särskilt fokus på kvinnor. Programmet arbetar i nära samarbete med den finansiella sektorn i Somalia, däribland IBS Bank och KIMS Microfinance. Inga resultat finns att rapportera ännu, eftersom insatsen fortfarande är i en uppstartsfas.

Aktivitetsperioden för garantiinsatsen Somalia Credit Guarantee Scheme Program (SCGS)⁵⁴ avslutades 2024 och slutrapporten⁵⁵ visar på relativt goda resultat där insatsen möjliggjort lån till 156 företag i 12 sektorer, varav 13 procent var företag som leddes av kvinnor (jämfört med en målsättning på 30 procent) och 32 procent var företag som leddes av ungdomar, vilket var över

⁴⁷ International Monetary Fund (IMF), External Mid-term Evaluation of the Somalia Country Fund, Final report - Volume 1 (Main report). Sidan iii-iv i sammanfattningen samt sidan 3 i rapporten, september 2024. UM2023/35611/NAIR-35

⁴⁸ The World Bank. The Multi-Partner Fund (MPF), Progress report January – June 2024, sidan 54

⁴⁹ The World Bank. Power point: Somalia Multi-Partner Fund (MPF) update, MPF Consultative Group Meeting, ss. 11, 15. 3 december 2024. Dokumentnummer: UM2021/16596/NAIR-74

⁵⁰ PPDP for Renewable Energy Skills Training and Women Economic Empowerment. Insatsnummer: 15778

⁵¹ Nordic International Support Foundation (NIS), PPDP_Summary update the progress for 2024_Final, ss. 3, 9. 17 januari 2025. Dokumentnummer: UM2022/22965/NAIR-99

⁵² NIS Foundation, PPDP correspondence on mobilized private sector capital. 17 januari 2025. Dokumentnummer: UM2022/22965/NAIR-100

⁵³ Inclusive Finance in Somalia's Livestock Sector (IFSLS). Insatsnummer 17071

⁵⁴ Somalia Credit Guarantee Scheme (SCGS). Insatsnummer 54020184

⁵⁵ One Earth Future Foundation (OEF) (2024-11-01). Final Narrative CGS report, s.24, 29, 30 Klaradia: UM2027/26257/NAIR-116.

målsättningen på 30 procent. Mobiliserat privat kapital i form av kommersiell utlåning motsvarade nära 4,5 miljoner USD under programmets genomförande.⁵⁶ Utnyttjandegraden för garantin var 86 procent med endast fem lån som inte återbetalats, vilket kan bedömas som framgångsrikt oavsett sammanhang men ännu mer i en bräcklig post-konfliktkontext som Somalia.

3.2.2 Tematiskt område 2: Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

Mål 2.1: Stärkta system och institutioner som upprätthåller och garanterar respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

Utvecklingstrend

Utvecklingen i kontexten går vid bedömningstillfället inte i någon tydlig riktning förhållande till strategimålet. Makten har i allt högre grad koncentrerats hos presidenten och den federala regeringen och ledare för ett par delstater har förlängt sina mandat utan val. Nationella processer om landets utveckling – inklusive konstitutionen – saknar i allt väsentligt nödvändiga konsultationer med intressenter i det civila samhället. Det finns enligt Sidas bedömning ingen politisk konsensus om hur ett framtida Somalia bör se ut.⁵⁷ Ännu en delstat (Jubaland) har valt att vända ryggen till det nationella konsultativa rådet, NCC. Det formella rättssystemet är inte oberoende och lagstiftningen är ofta svag inom områden som demokrati och mänskliga rättigheter,⁵⁸ även om nya strategier och lagar har antagits på federalnivå för exempelvis funktionshinderade rättigheter. I en av delstaterna har en lag mot kvinnlig könsstympning antagits. Mediefriheten är fortsatt bland de sämsta i Afrika.⁵⁹ Sidas bedömning är att Somalias institutioner långsamt blir starkare, framför allt inom den ekonomiska sektorn, även om detta inte översätts i förbättrade förutsättningar för ansvarsutkrävande. Med anledning av att lokalvalen i Puntland och presidentvalet i Somaliland kunde genomföras på ett övervägande fredligt sätt, bedöms demokratitrenden som positiv i dessa delar av landet. Nya vallagar antogs i parlamentet för att lägga grunden till mer inkluderande val, inklusive genom en ny valkommission. Lagarna och kommissionen är dock ifrågasatta och det finns skepsis från såväl delstatsnivå som civilsamhället om både presidentens avsikter och de praktiska möjligheterna att genomföra val enligt den tajta tidsram som presenterats.^{60,61}

Portföljens sammansättning

Portföljen svarar upp mot behoven i kontexten och strategins mål. Sju insatser bidrar till målet med en volym på omkring 32 miljoner kronor. En särskild kvalitetssäkringsaktivitet genomfördes dessutom. Fem insatser hade ett huvudsakligt fokus på målet 2024. Aktivitetsperioden för en insats avslutades i december 2024. Ett nytt avtal med FN-fonden Somali Joint Fund (SJF) tecknades, vilket stärker förutsättningarna för att nå resultat inom alla delar av målet. SJF rapporterar bland annat att

⁵⁶ One Earth Future Foundation (OEF), Correspondance on mobilized private sector capital, 21 januari 2024.

Dokumentnummer: UM2017/26257/NAIR-121

⁵⁷ Shino, Abdirisq, Horseed Media. UN Rights Expert Calls for Consensus on Somalia's Constitutional Review, 9 maj 2024 < <https://horseedmedia.net/un-rights-expert-calls-for-consensus-on-somalias-constitutional-review/389743/> > (Hämtad 2025-02-04)

⁵⁸ Freedom House. Freedom in the World 2024. Somalia. < <https://freedomhouse.org/country/somalia/freedom-world/2024> > (Hämtad 2025-01-15)

⁵⁹ Se sammanställning av globala data inom områdena demokrati, mänskliga rättigheter och god samhällsstyrning: USAID, International Data & Economic Analysis. Democracy, Human Rights and Governance. < <https://idea.usaid.gov/cd/somalia/democracy-human-rights-and-governance> > (Hämtad: 2024-08-07)

⁶⁰ Majid, Nisar; Abdirahman, Khalif; Adan, Guhad. Peace and Conflict Resolution Evidence Platform, Somalia Election Brief – Making Elections Relevant, ss. 4, 12. December 2024.

⁶¹ Heritage Institute, Unpacking the NCC Decision: Political Ramifications for Somalia's Future, s. 3-4. November 2024

fonden bidragit till att ta fram Somalias första strategi för rättssektorn. Strategin är dock ännu inte antagen.⁶² Den medieinsats som startade 2024 har börjat leverera resultat i form av kapacitetsutveckling av verksamma journalister, högskoleutbildning för journalister, aktiviteter för att öka säkerheten för journalister, jämställdhet i medieutbud och på arbetsplatser samt att påverka policyutvecklingen för ökad respekt för yttrande- och tryckfrihet.⁶³ Särskilda utbildningar för journalister i Somaliland hölls i anslutning till presidentvalet där för att öka kvaliteten i rapporteringen och minska risk för konflikt. Samarbetet med Internationella migrationsorganisationen (IOM) är fortfarande i uppstartsfas och har ännu inte kunnat rapportera några substantiella resultat, men förväntas minska utsatthet för sårbara migranter, underlätta återintegrering för återvändande och bidra till att utveckla policyer på nationell nivå.⁶⁴

Synergier eftersträvas även med Migrationsverkets satsning på området i samarbetet med somaliska myndigheter för att förbättra hantering av migrationsärenden i Somalia. Stöden via Internationella valutafonden⁶⁵ (IMF) och Statistiska centralbyrån⁶⁶ (SCB) bidrog med teknisk assistans för att stärka statliga system och institutioner. Vid ett slutseminarium presenterade SCB:s samarbetspartner i Somalia exempel på kraftigt stärkt förmåga att producera och kommunicera statistik, samt en ökad efterfrågan på statistik från myndigheterna för politiskt beslutsfattande.⁶⁷

Mål 2.2: Ökat deltagande och inflytande i demokratiska processer, framförallt av kvinnor och unga

Utvecklingstrend

Utvecklingen i kontexten går vid bedömningstillfället inte i någon tydlig riktning förhållande till strategimålet. Politiska beslut och diskussioner sker i hög utsträckning inom en politisk elit. Kvinnor, ungdomar och marginaliserade grupper är underrepresenterade i demokratiska processer. Beslut om nya vallagar antogs utan politisk samsyn och utan breda konsultationer. Vallagarna innebär en rörelse mot allmän rösträtt och att en federal valkommission inrättas, men processen och de politiska konsekvenserna av hanteringen av vallagarna riskerar att på kort sikt orsaka nya konflikter snarare än ökat deltagande. Att delstaten Jubaland valt att ställa sig de nationella konsultationerna och dessutom gått till delstatsval utan den federala statens samtycke är exempel på det.⁶⁸ Lokalvalen i Puntland och presidentvalet i Somaliland (juli respektive november 2024) innebär vissa framsteg för demokratiska processer. Utöver detta har framstegen varit begränsade. Sett till hela Somalia bedömer inte Sida att trenden är positiv jämfört med tidigare bedömningar. I delstaterna Galmudug Hirshabelle, Puntland och Somaliland är färre än 6 procent av parlamentarikerna kvinnor.⁶⁹

⁶² UN Somalia Joint Fund, 2024 Semi-Annual Report, s. 14, augusti 2024. Dokumentnummer UM2022/36740/NAIR-32

⁶³ Insats 17094. IMS-Fojo-BBC Media Action. Media Resiliens

⁶⁴ Insats 16556. IOM – Response to vulnerable migrants on the Eastern Corridor

⁶⁵ Insats 16842. IMF Somalia Country Fund

⁶⁶ Insats 12802. SCB Statistiskt stöd till Somalia fas 2

⁶⁷ SCB, A Cooperation Project between Statistics Sweden and the Somali Statistical Authorities - Project closing Meeting, 28 januari 2025. Dokumentnummer UM2020/13716/NAIR-61

⁶⁸ Kaab TV News. Jubaland Prepares for Separate Election, President Madobe Appoints Electoral Committee.

< <https://kaabtv.com/jubaland-prepares-for-separate-election-president-madobe-appoints-electoral-committee> > , 10 november 2024 (Hämtad 2025-01-16)

⁶⁹ OPM (Office of the Prime Minister), Inclusive Politics NTP Presentation, s. 7. December 2024.

Portföljens sammansättning

Portföljen svarar delvis upp mot behoven i kontexten samt strategins mål. Fyra insatser bidrar till målet med en ungefärlig volym på 6 miljoner kronor (två insatser hade inga utbetalningar 2024). I tillägg genomfördes en särskild kvalitetssäkringsinsats.

Stödet inom målområdet går till framförallt genom internationella och lokala civilsamhällesorganisationer samt till FN-fonden SJF. Insatserna syftar bland annat till att stärka demokratiska system på lokal nivå, genom stöd till lokala val, utbildning av nya lokala politiska ledare, dialogstöd till politiska rörelser och ökat deltagande av kvinnor och unga i dessa processer. Stöden ger resultat på lokal nivå. Stödet till Finn Church Aid (FCA) syftar till att stärka kvinnors ledarskap och deltagande i lokala forum för demokrati. Under 2024 etablerade organisationen bland annat ett kvinnligt nätverk med fokus på mänskliga rättigheter och jämställdhet.⁷⁰ Bland de rapporterade aktiviteterna finns även ett antal utbildningar och en konferens för att främja kvinnors rättigheter, politiska deltagande och ledarskap för fredsbyggande.⁷¹ Eftersom insatsen är relativt ny är det inte möjligt att bedöma effekterna av aktiviteterna. Inom ramen för det nya stödet till FN:s Somalia Joint Fund går medel till ett nytt program för att stärka och utveckla lokala styrelseskick med ambitionen att möta medborgarnas behov och rättigheter och hålla beslutsfattare ansvariga.⁷² Inga resultat går att redovisa från detta än.

Mål 2.3: Stärkt institutionell kapacitet för tillhandahållande av grundläggande samhällstjänster och ansvarsutkrävande

Utvecklingstrend

Utvecklingen i kontexten går vid bedömningstillfället inte i någon tydlig riktning förhållande till strategimålet. Det finns fortfarande stora brister i förmågan att tillhandahålla grundläggande samhällsservice och säkerhet, även om det finns indikationer på att utvecklingen inom vissa institutioner på federal nivå går framåt. Flera medlemsstater uttrycker ökad politisk vilja att leverera dessa tjänster, vilket också har potential att minska trycket på den federala regeringen. Den institutionella kapaciteten skiljer sig åt mellan olika regioner, där Somaliland kommit längst även om situationen i Las Anod i gränsområdet mellan Somaliland och Puntland lett till att det är i stort sett omöjligt att leverera samhällsservice.⁷³ I många fall är humanitära aktörer de enda som tillhandahåller service. Hälsosektorn är helt beroende av biståndsmedel. De juridiska ramverken för ansvar och roller mellan den federala regeringen och medlemsstaterna är fortfarande inte överenskomna.

Portföljens sammansättning

Portföljen svarar delvis upp mot behoven i kontexten samt strategins mål. Sju insatser bidrar till målet till en volym av cirka 34 miljoner kronor (två insatser hade inga utbetalningar 2024). Dessutom genomfördes två kvalitetssäkringsinsatser. Stöden går till internationella och nationella civilsamhällesorganisationer, Världsbanken, IMF och FN. Stödet till Statistiska centralbyrån upphörde i december 2024. Då målet är brett formulerat hade fler insatser krävts, framför allt kopplat till statens ansvarsutkrävande men även avseende samhällstjänster.

⁷⁰ Finn Church Aid, Key accomplishments in 2024, s. 10. 2 december 2024. Dokumentnummer: UM2022/21454/NAIR-20

⁷¹ Finn Church Aid, Key accomplishments in 2024, s. 10-11. 2 december 2024. Dokumentnummer: UM2022/21454/NAIR-20

⁷² UN Somalia Joint Fund, 2024 Semi-Annual Report, s. 18, augusti 2024. Dokumentnummer UM2022/36740/NAIR-32

⁷³ PDRC, Road to Sustainable Peacebuilding and Good Governance (R2P) Final Mid-Year Report 2023, s. 6-7, 30 augusti 2023. Dokumentnummer: UM2021/39251/NAIR-28

Den givargemensamma världsbanksadministrerade fonden MPF (se ovan avsnitt 1.4 Förbättrade förutsättningar för en inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt) där den svenska samlade stödet sedan 2014 uppgår till ca 15 procent, samfinansierar insatser med IDA. Recurrent Cost Reform Financing Program III, RCRF, inleddes 2020 med en budget om 214 miljoner USD där MPF samfinansierar med 15 miljoner USD och ytterligare 4 miljoner USD kan hänföras till en mjuk öronmärkning från Sida under 2024, uppnår både reformer och betalar ut mot fördefinierade kostnader. Rapporteringen lyfter bland annat löner finansierats för 4 467 lärare, på 1736 skolor under 2019–2024, att 824 185 hushåll fått besök av kvinnliga hälsoarbetare (där 345 230 besök skedde under första halvan 2024), att 63 841 barn under 5 år fick grundläggande hälsoservice, vaccin och näringstillskott (varav 23 301 under första halvan 2024) och att 11 549 gravida kvinnor fick prenatal vård (varav 2524 fick detta under första halvåret 2024).⁷⁴

Den av IMF administrerade givargemensamma Somalia Country Fund (se ovan under 1.4 Förbättrade förutsättningar för en inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt) har förutom olika insatser som lett till ökad skattebas även bidragit till att skapa system, lagar och förordningar som i sin tur kommer underlätta ansvarsutkrävande. Stöd genom fonden utgår även till Centralbanken för att öka dess kapacitet att övervaka och reglera finanssektorn och en utvärdering lyfter särskilt fram att kapacitetsstödet fått effekt på detta område.⁷⁵ Resultaten ovan har alltså framkommit i en utvärdering som täcker perioden innan Sida bidrog till fonden men bedömningen är att likande resultat uppnåtts under den period som täcks av Sidas bidrag då aktiviteterna bygger vidare på de insatser som tidigare gjorts och metodologin är oförändrad. Även stöd till att producera statistik som underlag för makroekonomiska beslut och rapporter har givits vilket bygger vidare på det bilaterala myndighetssamarbetet med Statistiska centralbyrån, SCB som Sida stött (se nedan).

Stödet till SCB har resulterat i stärkta statistikmyndigheter och ökad efterfrågan på statistik. Produktionen och spridningen av kvalitativ statistik (bland annat vad gäller beräkningar av BNP, konsumentprisindex och jämställdhet) ökar och kan i allt högre utsträckning genomföras utan betydande stöd från SCB. Detta har också bidragit till ökad tillit till myndigheterna och efterfrågan på statistik.⁷⁶ Projektet har dock behövt omprogrammeras och delvis ändra fokus under 2023 när andra givare ökat sina satsningar på statistik och resultaten är inte lika omfattande som förväntat.⁷⁷ Samarbetet med Finn Church Aid bidrar till att stärka lokala politiska ledarskap för att förbättra tillgång till grundläggande samhällsservice. Än så länge saknas konkreta resultat – insatsen har inte levererat i den utsträckning som förväntat.⁷⁸ Stödet till IOM ingår här och bidrar tillsammans med Migrationsverkets arbete till en stärkt hantering av migrations- och flyktigärenden. Stödet till IOM är relativt nytt och inga resultat finns att redovisa ännu. Även delar av stödet till Somalias folkhälsomyndighet⁷⁹ och andra hälsostöd bidrar till målet (se vidare mål 4.1 och 4.2). Till exempel genomförde SCB, Folkhälsomyndigheten och SPIDER en workshop i Nairobi för deltagare från olika somaliska myndigheter i syfte att bygga kapacitet kring statistikverktyg.⁸⁰ Hälsostödet bygger på tidigare faser av insatsen och har ökat tillgången till hälsovårdstjänster på svårtillgängliga platser med dålig tillgång till service.

⁷⁴ The World Bank. Power point: Somalia Multi-Partner Fund (MPF) update, MPF Consultative Group Meeting. Sidan 6-7. December 3, 2024, UM2021/16596/NAIR-74

⁷⁵ International Monetary Fund, External Mid-term Evaluation of the Somalia Country Fund, Final report - Volume 1 (Main report), ss. 3,10. September 2024. UM2023/35611/NAIR-35

⁷⁶ Francis Olsson, Anna. (NIRAS). Project Assessment, s. 6-7. 19 januari 2024. Dokumentnummer: UM2020/13716/NAIR-45

⁷⁷ Statistiska Centralbyrån. Annual Report January 2023–December 2023, s. 7. 22 juli 2024. Dokumentnummer: UM2020/13716/NAIR-55

⁷⁸ Finn Church Aid, Key accomplishments in 2024, s. 5–8, 2 december 2024 Dokumentnummer: UM2022/21454/NAIR-20

⁷⁹ Insats 13061: Somalia National Health Institute.

⁸⁰ Folkhälsomyndigheten (juli 2024). Verksamhetsrapport 20230601–20240531, s. 15. UM2019/15610/NAIR-39

3.2.3 Tematiskt område 3: Motståndskraft, miljö, klimat och energi

Mål 3.1: Ökad livsmedelstrygghet och hållbart nyttjande och hållbar förvaltning av naturresurser med fokus på lantbruk, vatten och hav

Utvecklingstrend

Utvecklingen i kontexten går vid bedömningstillfället bakåt i förhållande till strategimålet. Återkommande kriser har minskat livsmedelstryggheten i Somalia då människor förlorat sina försörjningsmöjligheter, fått sämre skördar och förlorat boskap. Hösten 2023 och våren 2024 drabbades Somalia av de största översvämningarna på hundra år, strax efter den historiskt långvariga torkan på fem säsonger. Hushåll är i högre grad skuldsatta, har fått minskad konsumtionskraft samt ökat beroende av importerade produkter för sin matkonsumtion vars priser påverkas av globala trender.⁸¹ Detta har lett till att 23 procent av befolkningen (ca 4,4 miljoner människor) bedömdes lida av otrygg livsmedelsförsörjning (IPC nivå 3) mellan juli och september 2024, varav situationen för 5 procent av befolkningen är akut (IPC nivå 4).⁸² En förbättrad av livsmedelssituationen förväntas inte i närtid då väderfenomenet La Niña gav låga regnmängder under perioden oktober–december 2024, vilket kan ge försämrade skördar och otrygg livsmedelsförsörjning.⁸³ Detta riskerar även att leda till ny invasion av ökengräshoppor, vilket ytterligare försvårar livsmedelssituationen.⁸⁴

Portföljens sammansättning

Portföljen svarar delvis upp mot behoven i kontexten samt strategins mål. Sida har fem insatser som bidrar till strategimålet med en volym på cirka 51 miljoner kronor 2024, främst genom civilsamhällesorganisationer, inklusive två NGO-konsortier. Två nya stöd beslutades under 2024 men då delar av portföljen tar slut under 2025 finns behov av komplettering.

En tredje fas av Somali Resilience Program syftar till att förbättra matsäkerhet och försörjning för cirka 24 000 pastoralisthushåll i norra Somalia som är extra utsatta under torkperioder.⁸⁵ Resultat från Sida finansierade projektet visar att hushållens årliga inkomst beräknats ha ökat från ca 143 USD i 2023 till 206 USD i 2024.⁸⁶ Ca 65 procent av somaliska hushåll har inte tillgång till rent dricksvatten, varav tidigare torkan varit en bidragande orsak.⁸⁷ Insatsen med ADRA har förbättrat tillgången till dricksvatten för ca 131 000 personer sedan 2021,⁸⁸ vilket minskar beroende av vatten som levereras via lastbilar i brist på andra alternativ. Den nya insatsen med konsortiet Building Resilience in Somalia har som mål att minska beroendet av importerad mat för fördrivna hushåll i urbana områden. Projektet syftar till att främja handel med hushåll på landsbygden, som samtidigt får möjlighet att öka sin produktion med hjälp av klimatanpassade metoder.⁸⁹ Under första halvåret har ca 500

⁸¹ World Bank, Somalia Economic Update - Addressing Climate Change Challenges for Economic Growth, edition no 9, s. 22, juni 2024

⁸² IPC, Somalia - IPC Acute Food Insecurity and Malnutrition Snapshot July - December 2024, 23 september 2024 <https://www.ipcinfo.org/ipc-country-analysis/details-map/en/c/1157952/?iso3=SOM> Hämtad 2025-01-21

⁸³ FEWS NET, Somalia Key Message Update - Poor harvest prospects in southern Somalia as deyr season sees early end, december 2024 < <https://fews.net/east-africa/somalia/key-message-update/december-2024> > Hämtad 2025-01-21

⁸⁴ FAO, Seasonal precipitation predictions in the Desert Locust summer/winter breeding areas, 16 juli 2024 < <https://openknowledge.fao.org/server/api/core/bitstreams/5faf0aac-72c9-4a5e-88d4-1ebf47b4dbef/content> > Hämtad: 2024-08-20

⁸⁵ Somali Resilience Program, SomReP Concept Note – Final Project Document, Annex B, s. 1, Klaradia: UM2024/11603/NAIR-6

⁸⁶ Somali Resilience Program, SomReP Updates, s. 2, 31 januari 2025, Dokumentnummer: UM2024/11603/NAIR-15

⁸⁷ World Bank, Somalia Economic Update - Addressing Climate Change Challenges for Economic Growth, edition no 9, s. 32, juni 2024

⁸⁸ ADRA, Annual Report 2023, s. 5. 20 augusti 2024. Dokumentnummer: UM2019/00993/NAIR-71

⁸⁹ Insats 17061. BRCiS Resilience Consortium in Somalia

hushåll i flyktingläger blivit utbildade i grönsaks- och fruktodling, för att möjliggöra för hållbar matproduktion och ökade inkomster.⁹⁰

Mål 3.2: Ökad tillgång till förnybar energi och förbättrad energieffektivitet

Utvecklingstrend

Utvecklingen i kontexten går vid bedömningstillfället inte i någon tydlig riktning i förhållande till strategimålet. Somalias energisektor präglas av betydande utmaningar, där otillräcklig energiförsörjning, ineffektiv produktion och begränsad tillgång till elektricitet utgör centrala problem. Sektorn domineras av små och medelstora privata aktörer som driver dieseldrivna system via *off-grid*-nätverk. Avsaknaden av ett nationellt elnät och användningen av föråldrad utrustning bidrar till de extremt höga elpriserna, som varierar mellan 50 och 125 cent per kWh – några av de högsta i Afrika.⁹¹ Mer än hälften av landet saknar fortfarande tillgång till elektricitet. Den nationella elektrifieringsgraden ligger på cirka 49 procent, medan tillgången på landsbygden är omkring 30 procent.⁹² Detta visar på att tillgången på el ökar men det går väldigt långsamt.

Trots dessa utmaningar finns det enligt Power Africa en växande potential för hållbara investeringar inom förnybar energi. Somalia har betydande möjligheter att utnyttja sina naturliga resurser, särskilt solenergi och vindenergi. Privata energiföretag har börjat implementera framförallt små till medelstora solenergilösningar men även lösningar för vindenergi, som integreras med befintliga dieseldrivna system. Samtidigt brottas sektorn med strukturella problem. Brist på regleringar, standarder och kvalitetskontroller, tillsammans med en begränsad tillgång till kvalificerad arbetskraft, hämmar möjligheterna till expansion och förbättrad effektivitet. För att möta dessa utmaningar har Somalias regering påbörjat reformer, däribland antagandet av en ny ellagstiftning 2023, som syftar till att förbättra säkerheten och tjänsteleveransen inom sektorn. Genomförandet av dessa reformer går långsamt men signalerar ändå en ambition att stärka energisektorns bidrag till hållbar utveckling i Somalia.⁹³

Portföljens sammansättning

Portföljen svarar inte upp mot behoven i kontexten eller strategins mål. Tre insatser bidrar till målet till en volym av cirka 32 miljoner kronor. Det är dock bara en insats som har huvudfokus på målet – en insats som även levererar substantiella resultat under stödområde 1.4 Förbättrade förutsättningar för en inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt. Programmet Renewable Energy and Adaptation to Climate Change (REACT) som är en integrerad del av det Sidas Power Africa initiativ, stödjer privatsektorutveckling inom förnybar energi.⁹⁴ Resultatsammanställning från det första halvåret 2024 visar på att verksamheten nått 21 423 hushåll och 6 190 små och medelstora företag med tillgång till el. Initiativet har skapat 215 nya jobb och 107 115 liv har påverkats i positiv bemärkelse av insatsen.⁹⁵ Mängden förnybar energi som installerades av de företag som investerade genom REACT-fonden, uppgick till 4 276 megawatt i juni 2024. Detta motsvarar mellan 7 700 och 8 800 ton i sparade CO2-

⁹⁰ BRCiS, Progress Report July-December 2024, s. 1. 4 februari 2025. Dokumentnummer UM2024/11604/NAIR-22

⁹¹ International Trade Administration, Somalia - Country Commercial Guide, Energy and Electricity, 22 januari 2024. <<https://www.trade.gov/country-commercial-guides/somalia-energy-and-electricity?>> (Hämtad 2025-01-17)

⁹² Power Africa, Unlocking Somalia's Clean Energy Potential, 5 juni 2024, <<https://powerafrica.medium.com/unlocking-somalias-clean-energy-potential-17ff580124a4>> (Hämtad: 2025-01-17)

⁹³ Ibid.

⁹⁴ Insatsnummer 51050106, komponent: 5105010614 REACT Somalia: AECF, 2017-24 Renewable Energy and Adaptation to Climate Technologies (REACT)

⁹⁵ AECF REACT HY 2024 Performance Jan-June 2024, bilaga till korrespondens, 15 januari 2025. Dokumentnummer: UM2019/04491/NAIR- 46

utsläpp.⁹⁶ Mobiliserade resurser från de privata företagen i Somalia inom REACT programmet uppmättes till över 3,3 miljoner USD.⁹⁷ PPDP:n⁹⁸ som nämns under mål 1.4 om inkluderande hållbar tillväxt levererar även resultat under detta strategimål.

Mål 3.3: Ökad motståndskraft och anpassning till klimatförändringar samt stärkt kapacitet för reducering av naturkatastrofer, miljöförstöring och miljörisiker

Utvecklingstrend

Utvecklingen i kontexten går vid bedömningstillfället bakåt i förhållande till strategimålet. Klimatförändringar har gjort de cykliska kriserna kraftigare och mer frekventa. Det är en trend som kommer att förvärras ytterligare enligt klimatstudier.⁹⁹ Detta gör att perioder för återhämtning mellan kriser blir kortare för befolkningen, vilket leder till kroniska humanitära behov. Somalia har försökt att bygga motståndskraft och implementera policyer för snabb återhämtning, krishantering, sociala skyddsnet, samt bidra med hållbara lösningar för flyktingbefolkningar. Kapaciteten för den somaliska staten att implementera existerande policyer vid katastrofer är dock låg och befolkningen är fortsatt mycket sårbar. Totalt är ca 6 miljoner människor i behov av humanitärt stöd 2025, vilket är en minskning på 13 procent sedan förra året¹⁰⁰, men fortfarande omkring en tredjedel av befolkningen. Översvämningarna som började hösten 2023 påverkade omkring 2,5 miljoner människor. Hälften av dem flydde sina hem. Kostnader för skador och för förlorad försörjning uppskattas till 176 miljoner dollar.¹⁰¹

Portföljens sammansättning

Portföljen svarar delvis upp mot behoven i kontexten samt strategins mål. Fyra insatser bidrar till målet till en volym av cirka 54 miljoner kronor. Dessutom genomfördes två kvalitetssäkringsinsatser. Sida bedömer att portföljen behöver kompletteras. De två huvudsakliga insatserna med FN:s livsmedelsorganisation, FAO, och FN:s utvecklingsprogram, UNDP, tar båda slut under våren 2025.

FAO-insatsen för förbättrat jordbruk och ökad förmåga att motstå klimatchocker kring Shabellefloden har rustat upp cirka 8 kilometer vattenkanaler. Kanalerna bidrar med vattenförsörjning under torka och som översvämningsskydd under regnperioder.¹⁰² Insatsen inkluderar även stöd till Somalia Water and Land Information Management, vars väderdata beräknar omfattningen av klimatrelaterade kriser och bidrar till responsplanering.¹⁰³ Den kapacitetsstärkande UNDP-insatsen har gett somaliska myndigheter på federal och statlig nivå ökad kunskap och kapacitet att agera under klimatrelaterade kriser genom att utbilda flera hundra statligt anställda i miljö-, vattenhantering och katastrofriskreducering.¹⁰⁴

⁹⁶ Ibid.

⁹⁷ REACT, AECF, Correspondence on mobilization of private sector capital, 17 januari 2025. Dokumentnummer: UM2019/04491/NAIR-48

⁹⁸ Insatsnummer 15778: PPDP for Renewable Energy Skills Training and Women Economic Empowerment.

⁹⁹ FAO, SWALIM, 1960s to 2040s: Hydrometeorological Context and Trend Analysis, s. 1, juli 2024

¹⁰⁰ OCHA, Somalia Humanitarian Needs and Response Plan 2025, s.2, januari 2025

¹⁰¹ Federal Government of Somalia, Deyr Floods Somalia 2023, Rapid Post-Disaster Needs Assessment, ss. 2, 19. 11 juni 2024

¹⁰² FAO, BRiMS, Progress Report, 16 december 2024, s. 1. Dokumentnummer: UM2018/46081/NAIR-66

¹⁰³ Insats 12768: FAO - Building Resilience in Middle Shabelle (BRiMS)

¹⁰⁴ UNDP, Promoting Resilience Through Integrated Approach to Water, Environment and Disaster Risk Management in Somalia, 1 January to 31 December 2023, s. 1-3. 31 mars 2024, Dokumentnummer: UM2020/28666/NAIR-43

3.2.4 Tematiskt område 4: Jämlik hälsa med fokus på SRHR

Mål 4.1: Ökad och jämlik tillgång till hälso- och sjukvård med fokus på kvinnor och barn

Utvecklingstrend

Sida bedömer att utvecklingen i kontexten inte har någon tydlig riktning i förhållande till strategimålet. Trafikljuset är oförändrat jämfört med den förra rapporteringen.

Det har skett en viss positiv utveckling de senaste åren, till exempel har mödradödligheten minskat enligt senaste data (2020).¹⁰⁵ Men spädbarns-, barn- och mödradödligheten är fortfarande bland de högsta i världen; till exempel riskerar 1 av 20 kvinnor att dö p.g.a. komplikationer i samband med graviditet under sin reproduktiva livstid.¹⁰⁶

Hälso- och sjukvårdssektorn i Somalia ger en blandad och ibland motsägelsefull bild. Vad gäller positiv utveckling kan nämnas att regeringen och hälsoministeriet har påvisat vilja och konkreta steg att förbättra hälsosektorn under 2024. Till exempel är målen inom hälsa i regeringens utkast till nya National Transformation Plan väl utarbetade, om något ambitiösa, och det finns nu etablerade tekniska arbetsgrupper under hälsoministeriets ledarskap. Sida bedömer dock att regeringens kapacitet är fortsatt låg. Det bedöms även finnas en större vilja hos hälsoministeriet att arbeta med den privata leverantörer i hälsosektorn vilket är viktigt då den privata sektorn tillhandahåller en betydande del av hälso- och sjukvård i landet.

Vad gäller utmaningar kan nämnas spänningar mellan den federala regeringen och delstaternas hälsofunktioner, där kommunikationen och samarbetet stundtals helt har avbrutits. Detta underminerar hälsosektorns samlade arbete. Vidare präglas landet av avlösande naturkatastrofer och konflikter, som gör tillgång till grundläggande hälsovård svårare, speciellt för sårbara grupper i landet inklusive kvinnor och barn. FN:s kontor för humanitär samordning (OCHA) beräknar att antalet personer i behov av hälsovård uppgår till 5,4 miljoner människor.¹⁰⁷ Det är troligt att över 1,6 miljoner barn lider av akut undernäring.¹⁰⁸

Portföljens sammansättning

Portföljen svarar upp mot behoven i kontexten och strategins mål. Åtta insatser, inklusive en kvalitetssäkringsinsats, bidrar till målet till en utbetalad volym av cirka 49 miljoner kronor under 2024. Fem av dessa bidrar huvudsakligen till strategimål 4.1, varav två av dem beslutades 2024. Tre av de aktiva insatserna tar slut 2025. Sida bedömer att portföljen är väl sammansatt, men kan komma att behöva justeras under året. Vid förra rapporteringen var trafikljuset grönt.

De fem insatser som huvudsakligen bidrar till målet inkluderar en insats med WHO, två med svenska myndigheter och två med internationella civilsamhällesorganisationer varav en initierades under 2024 (International Rescue Committee). En extern utvärdering påbörjades under hösten 2024 och kommer att avslutas innan sommaren 2025. Rekommendationerna kommer ligga till grund för ställningstagande av möjliga nya insatser.

¹⁰⁵ Federal Government of Somalia, The Somali Health and Demographic Survey 2020 – s. V

¹⁰⁶ Federal Government of Somalia, The Somali Health and Demographic Survey 2020, s. 275

¹⁰⁷ OCHA Somalia – Humanitarian Needs and Response Plan 2025. Januari 2025, s. III

¹⁰⁸ OCHA Somalia – Humanitarian Needs and Response Plan 2025. Januari 2025, s. IIX

Insatserna inom strategimålet har en hälsosystemstärkande ansats, och flera berör både detta och strategimål 4.2 om respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (nedan). Genomförandet är inriktat på både tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster för framförallt kvinnor och barn, och även på institutionsbyggande från delstats till federal nivå. Överlag har Sidas partner åstadkommit resultat. Rädda Barnens (Save the Children International) program nådde till exempel över 640 000 människor med mödra- och barnhälsovård. Specifikt kan det betyda besök på hälsokliniker och behandling av sjukdomsfall eller vaccinationer. Det inkluderar också över 25 000 assisterade födselar.¹⁰⁹ Insatsen stärkte även kapacitet på lokal nivå, distriktsnivå och regional nivå i tre delstater.¹¹⁰ Denna insats är 72% Sida-finansierad och resterande 28% finansierad av Swiss Development Cooperation. På federal nivå har Sidas insatser bidragit till att stärka kapacitet inom hälsoministeriet och National Institute of Health, specifikt med hantering av hälsodata och förmågan att upptäcka, spåra och kontrollera sjukdomsutbrott.¹¹¹

Mål 4.2: Ökad tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Utvecklingstrend

Sida bedömer att utvecklingen i kontexten inte har någon tydlig riktning i förhållande till strategimålet. Trafikljuset är oförändrat jämfört med den förra rapporteringen.

Situationen vad gäller tillgång och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) är allvarlig. Könrelaterat våld är utbrett, i princip alla somaliska flickor och kvinnor har utsatts för könsstympning (FGM), abort är lagligt endast då det är fara för kvinnans liv och tillgång till och acceptans för preventivmedel är låg.¹¹² Det pågår, om än mycket långsamt, en positiv normutveckling vad gäller t.ex. synen på FGM. Ett exempel är den relativt nya lagen och totalförbudet mot kvinnlig könsstympning delstaten Galmudug, den första staten i Somalia som har en sådan lag. Det pågår liknande diskussioner i andra medlemsstater.

Portföljens sammansättning

Portföljen svarar delvis upp mot behoven i kontexten samt strategins mål. Fem insatser, varav en kvalitetssäkringsinsats, bidrar till målet med en utbetalad volym på cirka 50 miljoner kronor. Två av dem beslutades 2024. Tre av de aktiva insatserna tar slut 2025. Sida bedömer att portföljen kan behöva kompletteras under 2025. Vid förra rapporteringen var trafikljuset rött.

För närvarande består portföljen av fem ovannämnda insatser (se strategimålet ovan (4.1) om tillgång till sjuk- och hälsovård) då alla insatser berör båda strategiska mål. Den nya insatsen med International Rescue Committee (IRC) har ett tydligt fokus på SRHR, både genom att tillhandahålla SRHR-tjänster på hälsokliniker och genom normativt arbete. Inom ramen för samarbetet har IRC ett partnerskap med Ifrah Foundation, som arbetar mot kvinnlig könsstympning. Rädda Barnen (SCI) levererar hälso- och sjukvårdstjänster, inklusive SRHR, i tre delstater. De andra tre insatserna har en systemstärkande ansats på federal och delstatsnivå. Påverkansarbete genom Sidas partner samt

¹⁰⁹ Save the Children (SCI), 2024 Figures, januari 2025, s. 1. Insatsnummer: 16958, Dokumentnummer: UM2024/07728/NAIR-28

¹¹⁰ Save the Children (SCI), 2024 Figures, januari 2025, s. 1. Insatsnummer: 16958, Dokumentnummer: UM2024/07728/NAIR-28

¹¹¹ Folkhälsomyndigheten (juli 2024), Verksamhetsrapport 20230601 – 20240531, s. 9, 12. Insatsnummer: 13061, Dokumentnummer: UM2019/26771/NAIR-39

¹¹² Federal Government of Somalia, The Somali Health and Demographic Survey 2020, s. XXXI, 83

genom givarsamordning driver på för antagandet av en federal lag mot könsstympning av kvinnor och flickor. Den mest riktade SRHR-insatsen (IRC) är ny och det finns ännu inga resultat att redovisa.

4. Implikationer

- Inför 2024 förlängdes strategin ytterligare ett år. Jämfört med 2023 kom förlängningen utan begränsade möjligheter att teckna avtal eller kostnadsförlänga avtal, men med sedvanliga begränsningar som gäller vid strategier på sitt sista år.
- Inför 2025 förlängdes strategin med 6 månader samt att landallokeringen minskades från 480 miljoner kronor till 350 miljoner kronor – en minskning med 130 miljoner kronor. Givet ny förlängning kommer portföljen till största del förvaltas genom korta avtal med partners som har förmåga att leverera resultat även om aktivitetsperioden är kort. Detta är inte optimalt för att åstadkomma hållbara utvecklingsresultat, men en nödvändighet givet förutsättningarna.
- Kontexten förändras snabbt i Somalia. Urvalet av samarbetspartner behöver göras på basis av en analys av vad som är långsiktigt hållbart samtidigt som programmen har en inbyggd flexibilitet att anpassa aktiviteter efter en förändrad verklighet – oavsett om den förändras på grund av politiska skeenden, konflikt eller på grund av en klimatrelaterad humanitär kris.
- Vissa insatser, till exempel genom Världsbanken och IMF, är inriktade på att stärka kapacitet i statsförvaltningen och bidra till systemförändringar, men de flesta insatserna är inriktade på att leverera service, stärka organisationer eller minska konflikt på lokal nivå. Dessa insatser gör skillnad, men framför allt på hushålls- eller individnivå. Detta förhållningssätt kommer att vara tongivande för programmeringen så länge det inte finns en långsiktig strategi för Somalia.
- Under första halvan av 2025 kommer Sidas analys av landet att uppdateras och baserat på det kommer ett utvecklingserbjudande tas fram och färdigställas i kvartal tre.
- Avslutningsvis bedömer Sida att en eventuell långsiktigare strategi bör innehålla färre mål, inte minst mot bakgrund av en minskad finansiell volym. Ökad fokus på statsbyggande och resiliens kommer tillvarata tidigare investeringar och möta Somalias utmaningar.
- En långsiktigare strategi kan även möjliggöra ett större utrymme i dialog och påverkansarbete framför allt vad gäller mer långsiktiga strategiska utvecklingsfrågor.
- En avgörande fråga för utvecklingen i Somalia under 2025 som tas upp i inledningen av rapporten är vilka effekter eventuellt förändrade amerikanska prioriteringar får och hur ihålliga dessa är.

Bilaga 1. Sidas samlade biståndsverksamhet

Översikt av insatser inom andra svenska strategier till Somalia år 2024

Land	Strategi	Insats	Utbetalningar
Somalia	1010104 - Humanitärt bistånd 2021-2025	14989 - MSB Överenskommelse 2022 - 2025	38 695 000
Somalia	1010104 - Humanitärt bistånd 2021-2025	16112 - OCHA CBPF 2023-2025	30 000 000
Somalia	1010104 - Humanitärt bistånd 2021-2025	14967 - DRC HUM 2022-2025	30 000 000
Somalia	1010104 - Humanitärt bistånd 2021-2025	15213 - UNICEF HUM stöd 2022 - 2025	25 000 000
Somalia	1010104 - Humanitärt bistånd 2021-2025	14440 - ICRC Appeals 2022-2025: Operations	25 000 000
Somalia	1010104 - Humanitärt bistånd 2021-2025	14398 - Action Against Hunger: Humanitärt stöd 2021-2025	25 000 000
Somalia	1010104 - Humanitärt bistånd 2021-2025	14399 - FAO HUM 2021-2025	22 000 000
Somalia	1010104 - Humanitärt bistånd 2021-2025	14441 - IRC HUM 2021-2025	10 810 170
Somalia	1010104 - Humanitärt bistånd 2021-2025	16109 - OCHA fältkoordinering 2023-2025	6 400 000
Somalia	1010104 - Humanitärt bistånd 2021-2025	15218 - UNHCR Humanitära appeller 2022-2025	5 000 000
Somalia	1010104 - Humanitärt bistånd 2021-2025	15157 - Islamic Relief Humanitärt stöd 2022-2025	4 900 000
Somalia	1010104 - Humanitärt bistånd 2021-2025	14395 - NRC:s Humanitära Program 2021-2025	2 000 000
Somalia	1030103 - Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016-2022	14311 - Diakonia insatsavtal 2021-2025 (CSO strategin)	3 114 283
Somalia	1030104 - Utvecklingssamarbete med det civila samhället 2024	14311 - Diakonia insatsavtal 2021-2025 (CSO strategin)	729 971
Somalia	1030104 - Utvecklingssamarbete med det civila samhället 2024	54030598 - Olof Palme International Center frame 2020-2025	285 423
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	14780 - Somalia Multi-Partner Fund 2021-2022	80 000 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	16958 - RÄDDA BARNEN (CHASP III) 2024-2027	75 135 248

Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	17060 - SomReP - Somali Resilience Program fas 3	40 200 221
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	17061 - BRCiS resilienskonsortium i Somalia	30 178 847
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	16274 - UN Somalia Joint Fund	30 000 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	15778 - PPDP for Renewable Energy Skills Training and Women Economic Empowerment	27 131 086
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	17051 - IRC Somalia 2024-2026	20 000 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	17071 - Inclusive Finance in Somalia's Livestock Sector (IFSLS)	19 800 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	12613 - WASH-stöd för Somalia - ADRA	15 000 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	17094 - IMS-Fojo-BBC - Media Resiliens Somalia	12 000 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	51050106 - AECF 2017-24 Renewable Energy and Adaptation to Climate Technologies (REACT)	11 414 400
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	13062 - DIGITAL HEALTH SOMALIA 2019-2022	10 000 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	16556 - IOM: Svar till utsatta migranter i östra korridoren	10 000 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	16842 - IMF - Somalia Country Fund	10 000 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	12802 - Statistiskt stöd till Somalia fas II	8 789 419
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	13067 - UNDP - Främjad resiliens genom integrerat angreppsätt i Somalia	7 800 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	15855 - HIPS kärnstöd	5 000 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	13061 - SOMALIA NATIONAL HEALTH INST (NIH) 2019-2022	4 000 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	14291 - WHO - NIH/HMIS stöd	2 500 000
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	15021 - PDRC	1 534 727
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	17064 - Special Revision NIS - Somalia	632 580
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	17279 - Quality Assurance Interpeace II (15432)	481 846
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	17241 - Quality Assurance Interpeace (15432)	360 000

Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	54020184 - Somalia Credit Guarantee Scheme (SCGS)	246 578
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	17189 - Internal Control Review IRC Somalia	146 347
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	17190 - Internal Control Review Mercy Corps Somalia	138 239
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	15736 - Strengthening Capacity for Local Elections in Somalia	-6 891
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	13107 - RÄDDA BARNEN SOMALIA (CHASP) 2021-2024	-35 795
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	13778 - LPI Somalia Programme 2020 - 2023	-76 800
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	13790 - Construction of the NEOC, Somalia	-80 278
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	13781 - WFP and FAO Joint Resilience Programme in Somalia	-364 164
Somalia	1060903 - Somalia 2018-2022	13455 - Strengthening Somali Institutions Capacity through Diaspora	-1 611 784
Somalia	1061604 - Regionalt Afrika 2022-2026	15317 - IGAD REGIONAL REFUGEE MANAGEMENT PHASE II	2 142 855
Somalia	1061604 - Regionalt Afrika 2022-2026	16942 - IGAD Peace and Security	1 250 000
Somalia	1061604 - Regionalt Afrika 2022-2026	15619 - IGAD, Institutional Strengthening Action Programme (ISAP), 2022 - 2025	1 241 341
Somalia	1061604 - Regionalt Afrika 2022-2026	13328 - Swedish Initiative for Facilitating Trade in Africa (SWIFT) 2024-2028	664 596
Somalia	1061604 - Regionalt Afrika 2022-2026	16556 - IOM: Svar till utsatta migranter i östra korridoren	472 006
Somalia	1061604 - Regionalt Afrika 2022-2026	10949 - IGAD: 2020-2024 Regional Refugee Management	414 285
Somalia	1061703 - Regionalt SRHR 2022-2026	14622 - Gemensamt FN-program mot könsstympning av flickor och kvinnor	3 450 000
Somalia	1070104 - Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2024-2028	61070155 - UN Women 2022-2025 Strategic Partnership Framework	800 000
Somalia	1130103 - Kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 för hållbar utveckling 2018-2022	13332 - Marine Spatial Planning, Havs- och Vattenmyndigheten	606 398

Somalia	1130103 - Kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 för hållbar utveckling 2018-2022	14353 - Karolinska institutet - Kapacitetsutvecklingsprogram i fragila stater (ITP)	7 181
Somalia	1130104 - Innovation partnerskap och Kapacitetsutveckling 2024-2028	13290 - SwAM Ocean 2, Havs- och vattenmyndigheten 2025-2027	1 605 000
Somalia	1130104 - Innovation partnerskap och Kapacitetsutveckling 2024-2028	14809 - JPO - JPOSC - 2021	38 849
Somalia	1180103 - Sveriges globala utvecklingssamarbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald, 2022–2026	14070 - UNDRR 2021-2025	2 600 000

Bilaga 2. Exempel på insatser med könsuppdelad statistik

I möjligaste mån inkluderar alla insatser könsuppdelad statistik. Nedan följer tre exempel på insatser som har syftar till att nå ut till en stor mängd människor.

Strategimål	Insatsnummer	Insats	Statistik
Strategimål: Ökade förutsättningar för deltagande i freds- och statsbyggnadsprocesser	15021	Puntland Development and Research Center	- Number of citizens that are training and sensitized on civic/voter education: ¹¹³ 1,250 persons of which 48 % (598) constituted female - Number of right holders (disaggregated by sex and age group) who participate in democratic processes including multiparty dialogues and forums: Total: 2,950 Female: 1,384 Male: 1,566 -Number of promoters engaged disaggregated by gender and age: Total: 20 Female: 9 Male:11
Strategimål: Ökad livsmedelstrygghet och hållbart	12613	ADRA - Somalia WASH Delivery	Könsdelad statistik för perioden 2021-2023: ¹¹⁴ - Water in Schools program implemented in 51 schools benefiting 25,157 learners (12,391 girls).

¹¹³ Puntland Development and Research Center, Road to Sustainable Peace and Good Governance (R2P) January–June Report (2024), s. 28

¹¹⁴ ADRA, Annual Report 2023, s. iii. 20 augusti 2024. Dokumentnummer: UM2019/00993/NAIR-71

nyttjande och hållbar förvaltning av naturresurser med fokus på lantbruk, vatten och hav		Improvement Program	- 57 female coaches (teachers) trained and incentivized supporting menstrual health activities in schools. - 5603 adolescent girls provided with dignity kits (menstrual hygiene kits). - 45,140 people (23,699 female) reached through outreach sanitation campaigns. - 105 Village Health Promoters trained (45 female) to support hygiene promotion.
Strategimål: Ökad och jämlik tillgång till hälso- och sjukvård	16958	SAVE THE CHILDREN (CHASP III) 2024-2027 ¹¹⁵	- Number of outpatient visits (by age and sex) - Expanded Programme on Immunization for children (by sex) - Nutrition supplement programme (by age and sex) ANC 33,206 SBA/ Skilled deliveries 25,208 OPD boys 88,602 OPD girls 93,123 OPD men 124,669 OPD women 150,735 EPI boys 14,077 EPI girls 14,695 Nutrition boys 9,244 Nutrition girls 11,354 Nutrition Men 31,126 Nutrition Women 54,273

¹¹⁵ Save the Children (SCI), 2024 Figures, januari 2025, s. 1. Insatsnummer: 16958, Dokumentnummer: UM2024/07728/NAIR-28